Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 191. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ЖОВТНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 5, 1955. No. 191. VOL. LXII.

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУВАВ З АДАМСОМ І ПІДПИСУВАВ ДОКУМЕНТИ

Денвер, Колорадо. — Президент Айзенгавер знову почувається добре після недільного пригноблення і був на стільки здоровий, що міг прийняти свого головного асистента Шермана Адамса, з яким конферував впродовж 10-ох хвилин. Лежачи в ліжку Президент підписав знову кілька документів, які потребують президентського підпису. Коли Президент починав спати, лікарі ствердили, що його стан знову задовільний і стан видужання знову продовжується без затримки. Президент також поновив свої інструкції віце-президентові Ричардові М. Ніксонові, щоб продовжував скликувати членів його кабінету на наради та засідання Крайової Ради Безпеки. На цих зборах віце-президент має бути головою в заступстві Президента, як це бувало й давніше, коли здоровий Президент мав перешкоду і не міг ними проводити. Ці функції може вести віце-президент, без окремих законних повновластей. Президент підписав документ, який дає згоду ЗДА на те, щоб Японія могла бути членом Загального Торговельного й Митного Порозуміння. Між підписаними Президентом документами була повновласть для директора Міжнародної Адміністрації для Співпраці, згідно з якою цей директор може предложити шістьом конгресовим комісіям квартальний звіт про допомогу закордонові. Крім того Президент передав своєму асистентові деякі зарядження. Асистент Президента Шерман Адамс перебуває тепер постійно в Денвері, працюючи в літній кватирі Президента. Президент вислав віце-президентові Ніксонові такого листа: „Дорогий Діку! Надіюся, що ви будете й надалі продовжувати наради Крайової Ради Безпеки і членів кабінету, на яких ви будете предсідником згідно з інструкціями, які я вам видав давніше ще в Вашингтоні." Під цим листом Президент підписався повним своїм ім'ям і прізвищем „Двайт Д. Айзенгавер". В справі допущення Японії до Загального Митного й Торговельного Порозуміння Президент підписав листа до секретаря скарбу Джорджа М. Гомфрі, який Президентові предложив його асистент Адамс. Лікарі ствердили, що ця праця не перевтомила Айзенгавера ані фізично ані духово. Специяліст серцевих недуг д-р Пол Додлі Вайт з Бостону, поінформований про недільну втому президента, заявив, що перші два тижні недуги Президента можуть бути критичні. Але він твердить, що видужання Президента з недільної перевтоми свідчить про те, що, можливо, не буде дальших комплікацій в видужуванні Айзенгавера аж до найближчої суботи, коли скінчиться критичний період його недуги.

Зголосилося тільки 1,038 добровольців до служби в резерві

Вашингтон. — До служби в резерві, яка почалася 3 жовтня, зголосилося тільки 1,038 добровольців, хоч в жовтні треба було 10,000 юнаків. Але команда армії не зраджується цим малим числом, бо певна, що воно зросте, коли почнеться вишкіл резервістів, згідно з новим законом про збільшення військових резерв. Асистент секретаря оборони Картер Л. Бурджес заявив, що якщо не буде потрібного числа добровольців, то уряд проситиме Конгрес, щоб при допомозі асентерунку можна було покликувати юнаків у віці від 17 — 18.5 року до служби в резерві. Зголошених 1,038 юнаків будуть вишколювати у військових таборах або в таборах Крайової Ґвардії. Вони пройдуть загальний вишкіл за шість місяців, а потім впродовж сімох років і 6 місяців відбуватимуть дальший вишкіл. Цей вишкіл відбуватиметься 48 разів на прикінці кожного тижня і впродовж двох тижнів кожного літа. Хто не схоче вишколюватися на прикінці кожного тижня, той зможе зголоситися на 30-денний вишкіл кожного літа. Директори персональних бюр великих корпорацій заявили, що вони радо прийматимуть до праці тих юнаків, які служать в резерві і кожного літа мусять голоситися на коротко-терміновий військовий вишкіл.

Фор знову стрінеться з Аденауером

Париж. — Французький прем'єр Фор має в середу цього тижня зустрітися в Люксембурґу з західньо-німецьким канцлером Аденауером, щоб переговорити з ним справу референдуму в Зарщині. Населення цієї маленької, але дуже багатої наскрізь промислової провінції поміж Францією і Німеччиною, має загальним голосуванням вирішити, чи воно погоджується на німецько-французький офіційний проскт „европеїзації" адміністрації Зарщини та господарського пов'язання її радше з Францією, як Німеччиною. Німецькі політичні партії, включно з партією християнсько - демократичною самого Аденауера, ведуть палку агітацію за відкинення того проєкту й прилучення Зарщини до Західньої Німеччини. Аденауер, що йому французькі часописи закинули подвійну гру, виступив публічно з палкою обороною згаданого офіційного проєкту, прийнятого при переговорах про Паризький договір, в якому Франція погодилась на суверенність Західньої Німеччини, її озброєння і прийняття до НАТО. Аденауер стоїть на становищі, що компроміс в справі Зарщини і її „европеїзація" потрібні задля добрих взаємин між цілою Німеччиною та Францією. Франція лякається органічного зв'язку Зарщини з Німеччиною з уваги на природні багатства тієї провінції, використовувані в минулому для німецького воєнного промислу. Французький уряд прикладає більшу вагу до тієї подорожі Фора на зустріч з Аденауером, як на його подорож до Москви.

АНТИКОЛОНІЯЛЬНІ СИЛИ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ЗНОВУ ПЕРЕМОГЛИ

РІШЕНО ПОСТАВИТИ НА ДЕННИЙ ПОРЯДОК СПРАВУ ЗАХІДНЬОЇ НОВОЇ ҐВІНЕЇ — ВІДКИНУВШИ ПРОТЕСТ ГОЛЛЯНДІЇ

Об'єднані Нації. — Протиколоніяльна течія в Об'єднаних Націях знову перемогла цим разом у спорі між Голляндією і Індонезією за Західню Ґвінею. Індонезія вважає Західню Ґвінею частиною архіпелягу колишньої Голляндської Індії, що став самостійною державою під назвою Індонезії в 1944 році, — Голляндія ж уважає, що Західня Ґвінея культурно й економічно тісно пов'язана з Голляндським королівством та з уваги на своє стратегічне значення мусить належати до західнього бльоку. У цьому становищі Голляндія користується підтримкою Австралії і Нової Зеляндії, які разом з З'єдиненими Державами творять антикомуністичний бльок т. зв. АНЗУС і тому воліють мати в найближчому своєму сусідстві Голляндію, як члена НАТО, ніж Індонезію, яка за попереднього уряду виявила явні про-комуністичні тенденції. Ця справа знаходилася на денному порядку ОН вже в минулому році, але Індонезія не могла зібрати потрібних дві третини голосів для відповідної, корисної для себе, резолюції. Індонезійський міністер закордонних справ закинув тепер Голляндії, що вона знехтувала собі резолюцію 29-ти держав, зібраних на азійсько-африканській конференції у Бандунґу, які звернулись були з закликом до Голляндії переговорити справу Західньої Ґвінеї з Індонезією. Голляндія і надалі вперто відмовляється говорити про цю справу з будь-якою іншою державою, важаючи це своєю внутрішньою справою. Голосування в цій справі на Генеральній Асамблеї дало поважну перемогу Індонезії — 31 держава висловилась „за" поставленням цієї справи на денний порядок ОН, 18 „проти" а 10 держав „стримались". Між цими останніми які не голосували, були й З'єдинені Держави. Ніодного з 10-ти французьких делеґатів нема на дебатах Генеральної Асамблеї: вони абсентуються на знак протесту проти поставлення на денний порядок ОН справи Альжиру, що її Франція вважає своєю внутрішньою справою. Проте делеґат Франції Жіль Мош був на засіданні Підкомісії ОН для справ роззброєння, а постійний делеґат Франції до ОН Альфан, цього головувати на Раді Безпеки, хоч і виїхав до Парижу, проте певне вернеться, щоб голосувати на Раді Безпеки, коли прийдеться скликати її для якоїсь справи. Дискусія в справі Західньої Ґвінеї була знову така гаряча, що Політичну Комісію, яка має тепер радити над справами Альжиру й Західньої Ґвінеї, скликано щойно на середу, щоб до того часу внести між делеґатів трохи спокійнішого й поміркованішого духа — пишуть американські коментатори.

Немає ще висліду про вибори в Бразилії

Ріо де Жанейро, Бразилія. — Дня 3 жовтня відбулися вибори в Бразилії, в яких мали вибрати президента, віце-президента, а дев'ять провінцій мають вибрати і губернаторів. В багатьох виборчих округах відбуваються одночасно і вибори до самоуправних рад. Виборча кампанія була дуже гаряча, але самі вибори відбулися спокійно. Військо помагало поліції пильнувати, щоб не було жадних заворушень під час виборів. Вислід виборів буде відомий аж через кілька днів. Бразилійські політики заявляють, що важко тепер передбачити вислід виборів, хоч загально думають, що найбільше шансів на перемогу має Кубічек, який невеликою більшістю голосів може виграти президентські вибори. Кубічека підтримують прихильники бувшого бразилійського президента Варґаса, який сам відобрав собі життя. Його підтримують і бразилійські комуністи, які в Бразилії не мають дозволеної партійної організації. Перераховування голосів почнеться аж в 4 год. по полудні в вівторок, 4-го жовтня і буде тривати принаймні шість днів. Урядово проголошують кінцевий вислід виборів деколи аж після трьох тижнів.

● До Канади прибула на одномісячний побут англійська княжна, тета королеви Єлисавети II. Її на зустріч виїхав генеральний губернатор Канади Вінсент Массей та інші канадійські достойники. Княгиня мала на собі синю сукно, синій капелюх і чорні мешти.

Захід виступив проти концесій Москви для Східньої Німеччини

Берлін. — Три західні великодержави, ЗДА, Англія і Франція, знову виступили одностайно в справі Німеччини. Згідно з своїм становищем, — прийнятим на конференції у Ню Йорку разом з західньо-німецьким міністром закордонних справ Брентано, названі три західні держави вистосували формальну ноту до Совєтів з пригадкою, що Совєти не мають права відступати східньо-німецькому комуністичному урядові своїх обов'язків переводити контролю руху між Західним Берліном і Західньою Німеччиною. СССР передав ці компетенції Східній Німеччині у договорі з східньо-німецькими делеґатами у Москві 21-го вересня ц. р., скасувавши в тому договорі постанови й розпорядки т. зв. Альянтської Контрольної Ради з рр. 1945-1948. Нота західніх держав пригадує теж постанову Альянтської Контрольної Ради з 21-го червня 1949 року спеціяльно щодо реґулювання руху між Берліном і Заходом та між окремими окупаційними зонами на терені Великого Берліну. Західні альянти заявляють тепер, що Совєти не мають права односторонньо, не запитавши згоди в західніх альянтів, касувати ті попередні спільні умови. Захід разом із німцями боїться, що передача контролі комунікації між Берліном і Заходом німецьким комуністам грозить новою бльокадою Західньому Берлінові.

„Розкол між республіканцями — неможливий"

Ню Йорк, Н. Й. Голова крайового Республіканського Клюбу Деніел Дж. Різнер, промовляючи через радіо в Ню Йорку, заявив про неможливість розколу в Республіканській партії під час номінаційної конвенції 1956 року на випадок, як що президент Айзенгавер не схоче кандидувати. Різнер твердив, що майбутній республіканський кандидат, без огляду на те, чи він буде з правого консервативного крила партії чи з лівого ліберального, — продовжуватиме політику Айзенгавера. Між можливими республіканськими кандидатами Різнер згадав п'ятьох: віце-президента Ричарда М. Ніксона, сенатора Вільяма Ф. Новленда, бувшого губернатора і бувшого республіканського кандидата на президента Томаса Е. Дюї, головного суддю Найвищого Суду ЗДА — Ірла Воррена та Гаролда Стассена. Але, крім цих п'ятьох, можуть бути ще й інші республіканські кандидати на президента. Різнер вважає, що якби Айзенгавер погодився ще раз кандидувати, багато людей воліли б голосувати за нього, ніж за будь-якого демократа, який ще не хворів. Та хто б не кандидував від республіканців, на думку Різнера, він повинен перемогти демократичного кандидата, бо успіхи Республіканської партії дуже великі: мир у світі і добробут у цій країні.

Перон, на вигнанні в Параґваї, заповідає свій поворот

Асунсіон, Параґвай. — Ген. Хуан Перон, повалений диктатор Арґентини, втікши параґвайським літаком із своєї країни після майже двох тижнів очікування на параґвайському воєнному кораблі на арґентинських водах біля Буенос Айресу, примістився в параґвайській столиці вигідно в домі одного заможного арґентинського підприємця та заповів, що в Параґваї він „пальцем не рушить" у політичних справах, але тим не менше він сподівається ще вернутись до своєї країни. В Параґваї виявлено Перонові багато почестей, включно з тим, що його зустрів параґвайський президент, з яким Перон відбув коротку розмову. Дім, у якому Перон зупинився, є під постійною охороною поліції. Параґвайський уряд не скриває свого бажання, щоб позбутись Перона, і загально вважається, що повалений арґентинський диктатор швидко виїде з Південної Америки на вигнання до Европи, можливо до Еспанії або Швайцарії. Тим часом арґентинська преса критикує параґвайського амбасадора в Буенос Айресі за те, що він своєю допомогою до втечі Перона переступив звичайні компетенції в справах політичного азилю. Рівночасно з признанням права азилю для Перона, бодай на короткий час, параґвайський уряд вже визнав новий уряд Арґентини, що його очолює президент Едуардо Льонарді. Арґентинська поліція тепер день і ніч береже дому 16-літньої дівчини Неліди Гайде Рівас, що була впродовж останніх двох років любкою Перона та яку він дослівно обсипував золотом і брильянтами. Новий уряд Арґентини побоюється, що цю дівчину могли б убити аґенти Перона, бо вона виявляє страшну розпусту поваленого диктатора тоді, як він був при владі, що напевно допоможе зліквідувати остаточно „перонізм" в Арґентині.

Хрущов запевняє, що СССР „морально піддержує національно-визвольні рухи"

Москва. — Цинізм совєтської політики дістав новий доказ у заяві Нікіти Хрущова в „інтерв'ю" на сторінках „Правди" про становище Совєтів до французько-альжирської проблеми. „Становище совєтського народу — казав цинічно Хрущов є становищем моральної підтримки й симпатії для змагань національно-визвольницького руху народів. Це віддавна знає цілий світ (?!) і мені здається, що не треба навіть пояснювати це." Все ж, Хрущов, зробивши такий куртуазійний зворот в сторону арабських націоналістів, водночас старався злагіднити враження, що його у Франції зробило голосування Молотова в альжирській справі на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Совєти, казав Хрущов, — „не вмішуються у внутрішні справи інших країн і вважають, що правильна розв'язка Північно-африканської проблеми могла б прийти згідно з леґальними правами й державними інтересами народів Французької Унії." Американські часописи звертають увагу, що Хрущов вперше вжив терміну „Французької Унії" бо до цього часу совєтська політика вважала таку назву синонімом власне французького колоніялізму й імперіялізму. Лагідна у відношенні до Франції заява Хрущова прийшла після того, як французький уряд рішив відкликати заповіджені на половину цього місяця відвідини прем'єра Фора й міністра закордонних справ Піне у Москві. Проте Франції теж не хочеться дуже загострювати своїх взаємин з Совєтами, бо у французькій пресі появилась півофіційна відомість, що Фор і Піне поїдуть до Москви після Женевської конференції міністрів закордонних справ, яка почнеться 27-го ц. м.

Ізраїль боїться допливу зброї до арабських держав

Об'єднані Нації. — Ізраїльський представник в Об'єднаних Націях у своїй промові на Генеральній Асамблеї звернувся з закликом до великих держав, щоб вони подбали про збереження теперішньої військової рівноваги сил на Середньому Сході. Хоча ізраїльський репрезентант не говорив за іменем про останню голосну умову між Єгиптом і Чехословаччиною про постачання важкої зброї Єгиптові від фабрик Скода в ЧСР й мабуть також від Совєтів, проте ніхто не мав сумніву, про що була мова. Так зрозумів її теж арабський світ, бо негайно після нього репрезентант Сирії застерігся, що ніодна арабська держава не дозволить нікому інтервеніювати й перешкаджати в розбудові її збройних сил. Як вони їх розбудовують і звідки купують зброю, це, мовляв, виключно їх власна справа. Сирія признає, — що перегони у збросні є небезпекою для миру, але теж стверджує, що недозброєння є „запрошенням до агресії". Ізраїль — а з ним і західні фахівці переконані, — що арабські держави, дійставши зброю від комуністів, будуть перевищувати своєю силою Ізраїль.

Гураґан „Діяна" спричинив шкоди на 387,467,344 доляри

Бостон, Масс. — Адміністрація Цивільної Оборони повідомляє, що повінь, яку викликав гураґан „Діяна", заподіяла матеріяльної шкоди на 387,467,344 доляри. Районовий адміністратор Цивільної Оборони А. Д. О'Коннор заявив, що на таку суму оцінено матеріяльні шкоди в промислових, торговельних, мешканевих і фармерських власностях, а також в будинках публічного вжитку, шляхах і мостах. Внаслідок повені 91 особа згинула, а 6,898 осіб поважно поранені. 813 домів зовсім знищені: Матеріяльні шкоди найбільші в стейті Конектикат — 205,245,004 доляри; в Массачусетс — 110,412,808; Ню Джерзі — 27,525,532; Ровд Айленд — 18,000,000 і Ню Йорк 16,284,000.

Комуністи програли в Індонезії

Джакарта. — У недільних парляментарних виборах в Індонезії світлу перемогу віднесли націоналісти, а великої поразки зазнали комуністи й соціялісти. На підставі обрахованої половини відданих голосів, коло 15,000,000, націоналісти дістали 32% мандатів, мусульманська партія 24%, комуністи несповна 20%, а соціялісти коло 5%. Гадають, що решта непідрахованих ще голосів не змінить поважно цього відношення. Індонезійський парлямент має 260 мандатів і заступництво в ньому пропорційне. Комуністи, які при попередньому уряді мали дуже сильні впливи на внутрішню й головно закордонну політику по лінії „невтральности" та фактичного піддержування закордонно-політичної лінії комуністичного Китаю, тепер значно втратили на значенні, — доходять до висновку знавці тамошніх відносин.

ВІСТІ З-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАСЛОНИ

(За совєтською пресою і радіо)

„АНГЛІЙЦІ НА СТАНЦІЇ БРОНЬКА"

Достосовуючись до „духу Женеви", совєтські драматурги підготовили ряд п'єс на „співіснувальні" теми. Одну з таких п'єс спішним порядком написав Л. Шейнін. — Зміст її такий: Три члени англійської делеґації, подорожуючи по Совєтському Союзу, „відстають" від поїзда на глухій закарпатській станції Бронька. Відстають навмисне: вони слушно припускають, що в Москві будуть їм показувати лише все те, що большевикам вигідно. А ось їх цікавить, як живуть люди на далекій станції, та ще ті люди, які порівняно недавно стали совєтськими громадянами. Тут, на станції, англійці зустрічають „стрілочницю Матрону Карповну" (!) і пропонують її сфотографуватися. „Але вам можуть закинути симпатії до імперіялістичного табору"... — попереджає один із англійців. — „Хто ж цьому повірить?" — відповідає придумана Шейніним Матрона Карповна. — З того, що я з вами сфотографуюся, ви комуністами не станете, а я свого не втрачу: — залишимося при своїх". — Так совєтський драматург „посоромив" англійців, які „ще підкладають хмиз під гаснучий вогонь холодної війни". А закарпатські українці, мовляв, вже всі такі скомунізовані, що капіталістична пропаганда для них ані стілечки не страшна. В рецензії на цю п'єсу, вміщеній в „Літературній Газеті", якийсь О. Прудков нарікає, що п'єса була б добра якби не вийшла... — дуже нудна. Але взагалі, — пише він, — „тепер, в умовах послаблення міжнародного напруження, нам дуже потрібні п'єси які показували б, як люди, „залишаючись при своїх", стають на позиції — співіснування".

„КОЛО РІЧКИ, КОЛО БРОДУ"

Такий жартівливий заголовок дала редакція „Радянської України" дописові свого кореспондента Івана Бови. А пише цей кореспондент ось що: „Вулиці Степанівки, Чигринівки та Христинівки в місті Хоролі (Полтавщина) відділені від центру міста невеличкою річкою.. Ще в 1952 році її русло перекрили греблею, щоб влаштувати став для розведення риби, якої там, до речі, й досі нема. Але оскільки водоспуск при цьому не був збудований, то незабаром вода сама пробила собі шлях для спуску, утворивши в греблі глибоку канаву. Дорога і міст, що проходили через греблю, зруйновані. Тепер, щоб потрапити до міста, жителям доводиться далеко обходити. Якщо раніше туди було не більше як кілометр, то тепер треба пройти до п'яти кілометрів."

ОСТАП ВИШНЯ ПЕРЕРОБЛЯЄ СВОЇ ГУМОРЕСКИ

В журналі „Дніпро" (Київ, ч. 2, 1955 р.) видрукувано гумореску відомого українського гумориста Остапа Вишні п. з. „Про механізацію". Починається вона так: „Мій, давно вже покійний дід, лебединський швець Кіндрат, розповідав нам казки тільки влітку і тільки по суботах..." Отак поговоривши трохи про діда Кіндрата, Остап Вишня переходить далі, власне, до оповідання: „Розкажу я вам тепер тільки не казку, а бувальщину". А ця „бувальщина" — це дослівний передрук відомої його гуморески п. з. „Про механізацію", надрукованої в 1928 році, потім передрукованої разом з іншими в збірці його гуморесок у 1930 році, а ще пізніше вилученої з книгарень і забороненої, як „буржуазно - націоналістична", коли то її автора заарештовано і вислано до концтабору. Виходить, тепер Остап Вишня, з дозволу МГБ, переробляє свої, писані в 20-х роках твори, достосовує їх до „нової лінії" і випускає в світ, як нові твори. Щасти йому!

● Московська „Правда" невдоволена однозгідністю трьох західніх міністрів, яка виявилась на їх недавній зустрічі у Ню Йорку, і твердить, що це вони „змовлялись" проти Молотова, з яким мають зустрітися 27 жовтня в Женеві. Водночас чільний орган совєтського уряду ремствує, що останні маневри військ НАТО виявили виразний протисовєтський характер цієї організації.

В АМЕРИЦІ

● У бостонській тюрмі збунтувалися в'язні і обкидали камінням католицького священика, який хотів відмовити їх від бунту. Військо, пожежники й поліція при допомозі слізних газів бунтівників втихомирили.

● На пікніку в Кетскіллі, Н. Й., лис покусав малу дівчинку. Батьки її від'їхали з нею в невідомому напрямку, а пізніше поліція застрелила цього лиса, і ствердженo, що він був скажений. До 14-ох стейтів вислано заклик, щоб батьки цієї дівчинки нащепили її проти скаженини. Заклик поліції мав успіх, і батьки відвели дитину до щеплення.

● Бюро Статистики Праці при департаменті праці повідомляє, що в перших вісьмох місяцях цього року страйкували 2,190,000 робітників, які втратили 17,400,000 днів праці у 2,950 страйках. В тому самому часі минулого року втрачено 16,600,000 днів в 2,628 страйках.

● В Ст. Меріс, Огайо, дві харчові крамниці, ведучи між собою війну за знижку цін, дійшли до того, що продавали буханку хліба, яка нормально коштує 21 цент, за одного цента. Одному покупцеві вони продавали найбільше 10 буханків.

● З нюйоркського шпиталю повідомляють, що стан здоров'я бувшого польського консула Тадеуша Кассерна задовільний, і його життю не загрожує небезпека. Кассерн 1948 р. покинув комуністів і дістав право азилю в ЗДА. Імміґраційний уряд відкинув його прохання про американське громадянство, і він хотів при допомозі насонних порошків відібрати собі життя.

● Голова Американського Остеопатичного Товариства д-р Герберт С. Мур заявив на річній конвенції цього товариства, що в ЗДА є велика недостача лікарів. Причиною цього є те, — заявив він, — що на медичні студії потрібно багато коштів.

● В цьогорічній параді на честь Пулаского в Ню Йорку взяло участь 150,000 поляків. На одному транспаренті був напис: „Звільніть Польщу тепер, бо через 10 років буде запізно".

В СВІТІ

● На Кипрі протианглійський настрій зріс ще більше з призначенням шефа імперіяльного штабу маршала Гардінґа губернатором цього острова, бо греки вбачають в ньому „пацифікатора". З наказу підпільної організації, на всьому острові відбувся 24-годинний страйк: вчителі й діти не прийшли до шкіл, урядовці не з'явились до праці, всі крамниці були зачинені. На вулицях Нікозії й інших містечок та осель відбулись демонстрації, що їх англійці розганяли слізним газом. Одну особу вбито.

● У Парижі йде „битва за вуличний рух". Парижани кажуть, що треба таланту Наполеона, щоб розв'язати проблеми, сполучені з перебуванням 1,000,000 авт на вулицях Парижу, при чому це число збільшують на 180 денно. Андре Дюбуа, префект паризької поліції, вже „виграв битву" з несамовитим галасом від автомобільного трубіння: паризькі вулиці з найгустішим у світі рухом раптом стали найтихішими після гострої заборони трубіти. За останнім розпорядком — скасовано грошові кари за неправильні паркування, зате поліція — просто забирає геть неправильно запарковані авта.

● Леоне Томассі, славетній італійський скульптор, має клопіт з 16-стоповою статуєю Еви Перон, яку він вже майже викінчив на замовлення недавнього арґентинського диктатора Перона. Тепер в Арґентині зривають всі портрети Еви Перон й перейменовують названі її іменем вулиці, а доля самого Перона невідома, та й не забере ж він величезної статуї з собою на вигнання. Надія скульптора на якогось арґентинського мільйонера, фанатичного „пероніста".

● У Римі вийшов на державній льотерії льос, власник якого — не зголошується. Висота виграшу $160,000. Думають, що власник хоче вичекати, поки стишиться галас з приводу його несподіваного щастя, і щойно тоді прийде забрати гроші.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

ЧЕСНЕ ЗМАГАННЯ

Змагання — це суть життя, а чесні методи цього змагання — це принцип цивілізованого світу. Англо-американський світ створив на це спеціяльне поняття „чесної гри" — „fair play", яке стало імперативом у суспільному житті в усіх його галузях. Респектування цієї засади, навіть у відношенні до того, хто нею нехтує, здобуває нових прихильників і симпатиків, а кожне відхилення від цієї засади зустрічає загальний засуд і натаврування.

Кожний день приносить багато прикладів такої чесної гри-змагання між поодинокими людьми і суспільними групами, а в останніх днях ми мали такий приклад і з „найвищого рівня". Сталося велике нещастя, що президент Айзенгавер захворів на серце, і вістка про цю його недугу потрясла до глибини не тільки всією країною, яку він очолює, але й усім світом.

Цю ситуацію віддзеркалив дуже влучно один рисунок в щоденній пресі, на якому представлено лікарський стетоскоп, приставлений до грудей президента Айзенгавера одним кінцем, а до „вух" земного глобу другим. Реакція американської публіки на недугу Айзенгавера віддзеркалює, крім великої популярности Президента та глибоких симпатій і довір'я до нього збоку народу, також і засаду чесної гри в американській політиці.

Загально вважається, що в останніх виборах перемогли не так республіканці, як радше сам президент Айзенгавер своєю популярністю. Це потверджує факт, що Демократична партія кількістю своїх членів і симпатиків численніша від Республіканської. З цих міркувань республіканці, приготовляючись до нових виборів у наступному році, робили знову свою головну ставку на індивідуальність Айзенгавера та його популярність серед народу, навіть не беручи до уваги інших кандидатур на цей найвищий пост у країні та всіляко переконуючи Айзенгавера, щоб він знову кандидував.

Очевидно, що випадок поважної недуги найсильнішого республіканського кандидата, навіть хоч би з цієї недуги не залишилось найменшого сліду, чого напевно всі президентові Айзенгаверові від серця і душі бажають, міг би стати поважним аргументом для демократів у змаганні здобути знову Білий Дім в найближчих виборах. Тим часом, негайно після повідомлення про недугу Президента, найвищі демократичні лідери — кандидат на президента в минулих і найповажніший кандидат на кандидата в майбутніх виборах Адлей Стівенсон, лідер сенатської більшости сенатор Джансон і спікер Палати Репрезентантів конґресмен Рейбирн — однодушно рішили і проголосили, що демократи у майбутній виборчій кампанії в жадному разі не використовуватимуть випадку недуги Айзенгавера проти його евентуальної кандидатури на наступну президентську каденцію. Можна твердити, що це рішення вони винесли не тільки з власного глибокого відчуття і респектування засади чесного змагання, але й з уваги на глибоке відчуття цієї засади і серед американського народу. Вони бо здають собі справу, що використання цього у виборчій кампанії серед народу з глибоким відчуттям і респектуванням чесної гри могло б спричинитися скоріше до втрати, ніж до здобуття голосів.

Цей приклад самозрозумілої серед американців чесної гри заслуговує на окрему нашу увагу в теперішніх нових зусиллях для повної консолідації українських визвольних сил, і головно тому, що ці засади чести в українській політичній грі часто забуваються. Скільки то в українській партійній полеміці було особистих виступів та напастей, включно з такими „політичними аргументами", як ріст чи вигляд одного або другого опозиційного лідера. Правда, в американській партійно-політичній грі також трапляється те, що називають „сміром", але це, звичайно, шкодить головно тим, які ним користуються. Тим часом серед українців цей „смір" все ще має право громадянства, особи, інституції чи газети все ще, наче розсварені при забаві діти, прозивають себе всілякими іменами, а публіка на це не реаґує.

Можливо, що саме це мала на думці ПАУКонференція, що закликала українську пресу і партії до внутрішнього перемир'я, пропонуючи своє безстороннє посередництво для остаточного завершення українських консолідаційних зусиль. Бо не перемир'я, як такого, не припинення праці чи змагань за краще місце і за кращі результати в змаганні потрібні нам, але потрібна нам у першу чергу чесна гра, потрібне чесне змагання, бо тільки таким змаганням можна впорядкувати наші внутрішні справи і довести до запропонованої ПАУКонференцією „діючої консолідації". І тільки таким змаганням можна здобути увагу і респект світу та принести честь і користь українській визвольній справі.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕ ЖИТТЯ

Хоч і напружені наші дні з погляду політичних непорозумінь, які загально дістали назву „холодної війни", але під економічним оглядом можна говорити про добробут. Редактор швайцарської „Ревю" ствердив після повороту із З'єдинених Держав, що наша країна переживає найщасливіше літо від 1928 року. Але ознаки ростучого добробуту завважується не тільки в багатій американській країні. В Европі, яка ще десять років тому лежала в руїнах, також слідне велике господарське піднесення. Що більше, з першого погляду можна говорити про добробут і там. Переповнені гостями курорти, тисячі дорогих авт на дорогах — це незаперечний доказ вищого життєвого рівня. Зрозуміла річ, що таке господарське піднесення сприяє й політичному відпруженню, яке характеризує конференція у Женеві чи останні „прийняття" в Москві. Тож не диво, що останнє літо дістало назву „релексейшин".

В цей же час господарського відпруження, яке слідне у всьому світі, йде безупинна боротьба за те, щоб добробут став участю всіх, став загальною власністю громадянства. Добре відома акція зорганізованого в юніях американського робітництва за забезпечення на випадок безробіття у формі однорічної пенсії в деяких компаніях увінчалась успіхом. Можна ствердити, що зорганізоване американське робітництво веде змагання за забезпечене життя робітника і в час праці, і в час, коли він, з уваги на економічну ситуацію чи теж хворобу або старість, опиняється без праці.

Таке змагання бачимо і в інших країнах. У Великобританії продукція дуже зросла, але зросли й платні, вислідом чого існує там перманентна інфляція. На ринку праці завважується брак робітних сил (англійські фабрики потребують коло пів мільйона робітників). Це викликає дальші вимоги лівих юній щодо піднесення платень. В економічному світі Англії розгра між продуцентами і робітниками іде в основному питанні. Продуценти бажають високої продукції, щоб домінувати на світовому ринку, робітники — за зменшення продукції. Президент Конґресу Професійних Юній Ґедес (конґрес має 8 мільйонів членів) заявив, що, „використовуючи повне затруднення, ми позбавимо праці наших дітей".

У Франції, хоч вона зайнята більше політичними проблемами в зв'язку з військовою інтервенцією в Мароккo, робітництво також активно бореться за свої життєві проблеми. Війна в Мароккo коштує Франції кожного дня кругло 2,500,000 долярів. Продукція в цій країні дуже зросла. Продукується більше авт, більше сталі, більше текстильних виробів. Але й тут, з уваги на підвищені ціни, робітники піднесли вимоги за вищі платні. В багатьох містах свої вимоги вони підперли страйками.

Цікава господарська ситуація в Німеччині. Господарський зріст приніс запотребування на працю. Гамбурзькі доки і Північно-Геський район важкого промислу притягнули увагу робітників. Багато копальняних робітників вийшло із копалень, щоб взяти кращу працю у промислі. Тому то Німеччина змушена купувати американське вугілля, щоб не гасли печі в індустріяльних центрах. Німецький міністер економії Ергард запропонував імпорт чужинецьких робітників і зменшення довозу дешевих закордонних товарів, які обнижують ціни. Проти цих пропозицій стали соціялісти і професійні юнії. Зорганізоване німецьке робітництво так само, як в Англії, Франції чи ЗДА, вимагає задоволення своїх інтересів, вимагає забезпеченого життя.

Але робітничі вимоги щодо кращого, спокійного, забезпеченого і вигідного життя не завжди йдуть у крок із господарською ситуацією. Англійський прем'єр Іден сказав: „Ми стараємося здобути забагато речей нараз. Кращі дороги, змодернізовані залізничі лінії, нові доми, нові електрівні, розвій нуклеарної сили, вивінування нашої армії найкращою зброєю і забезпечення нею всіх британських посілостей — це дуже гарні і конечні пляни, але їх не можна здобути нараз." А до того ще суспільність вимагає високого життєвого стандарту. Тому то в Англії почалася аґітація за зменшення реченця військової служби, і цю аґітацію підтримали консерватисти нарівні з лівими бевеністами.

„Холодна війна" з уваги на водневу бомбу перетворилася у боротьбу за економічне панування у світі. „Оборонні видатки, — пише „Файненшел Таймс" у Лондоні, — у простому відношенні ривалізують із життєвим експортом". Звідсіль і політична лінія Англії, яку характеризує і торгівля з країнами з-поза залізних та бамбусових заслон, і такі акти приязні, як маніфестаційні виступи совєтського амбасадора Маліка на робітничих мітингах в Англії. Одначе, в цій великій економічній грі, яка дає напрям і політичним потягненням окремих держав у світовому маштабі, йде безуґавна боротьба світу праці (за винятком держав із диктаторськими режимами, де робітник є лише знаряддям партійної доктрини) за краще і забезпечене життя. І без сумніву лише забезпечене життя робітника на відповідному життєвому рівні може впливати на упорядкування відносин в державах і між державами.

Т.

СЕРЕД ДЕЛЕҐАЦІЙ ОН

З урядового списку делеґацій на 10-ту Асамблею ОН довідуємося, що найбільшу делеґацію вирядили ЗДА в складі 70 осіб. Друга щодо численности делеґація Китаю має 43 особи. На третім місці — англійська — 39 осіб. Совєтська делеґація складається з 35 осіб, польська — з 33 і чехословацька — з 25.

В складі совєтської делеґації є кілька представників „меншин": Я. Матуліс, видатний литовський науковець, В. Курпадзе, голова Верховного Совєту Грузинської республіки, й Т. Таджибаєв, заступник голови ради міністрів Казахстану.

Представництво Української ССР складається з таких делеґатів: Л. Ф. Паламарчук, міністер закордонних справ і голова делеґації; І. З. Штокало, І. А. Толкунов, В. І. Сапожніков і пані Н. Е. Крутікова.

До білоруської делеґації входять: К. В. Кисельов, міністер закордонних справ, М. Т. Лінков, К. П. Абушкевич, А. Е. Гурінович й пані А. П. Ус.

***

На Генеральній Асамблеї ОН є 25 жінок-делеґаток і заступниць делеґатів, — на п'ять осіб менше, як в минулому році.

Уповноважені делеґатки репрезентують 13 держав, а заступниці — 8 держав. Безперечно, найбільш „блискучу" дипломатичну кар'єру з делеґаток має пані Зубеіда Рахімтула, представниця Пакістану, голова Пакістанського Жіночого Союзу і Художньої Ради. Вона була першим амбасадором Пакістану в Лондоні від 1947 до 1952 р. Другим мусулманським краєм, який вислав жінку делеґатом до ОН, є Ірак. В Кубинській делеґації аж три заступниці делеґатів. Індія вислала паню Хонґмен, першу жінку-депутата від провінції Ассам до Індійського федерального парляменту. Вислали жінок і кілька південно-американських республік: Болівія, Домініканська республіка, Коста Ріка, Ґватемаля. З европейських країв делеґатки є від Бельгії, Швеції, Норвеґії, Англії. Совєтська Україна й Білорусь мають теж делеґаток, Совєти й Польща — заступниць.

***

Звертають на себе увагу представники духовенства — делеґати ОН.

Коста Ріка має постійного репрезентанта при ОН і голову делеґації о. Бенжеміна Нуцьсза. Делеґатом Домініканської Республіки є о. д-р Оскар Роблес Толедано. Делеґатом від Індії є о. Д. Д'Соуза. Голляндія вислала делеґатами професорів: о. Л. Бофорт, з Католицького Університету, і п. В. де Фортман з Кальвинського Університету в Амстердамі.

Серед гостей на відкритті Генеральної Асамблеї притягала загальну увагу екзотична постать в оригінальній духовній одежі Мар Григорія, архиєпископа яковитів, які належать до східнього обряду римо-католицької Церкви. В коротенькій припадковій розмові гість з Індії (біля 70,000 яковитів мешкають в Індії) освідчив, що з українськими проблемами досить добре ознайомлений, про український нарід і про його постійну боротьбу з большевизмом читав багато.

***

На сесії мають затвердити також, які вкладки на удержання ОН мають платити різні країни: ЗДА — платять найбільше — 33,33% всіх видатків, СССР платитиме — 15,28%, Англія — 8,55%, Франція — 6,23%, Китай — 5,62%, Канада — 3,63%. Велика Індія — 3,25%. В усіх „братських республік" найбільше платитиме УССР — 2,02%, а Польща — 1,70%, Чечословаччина — 0,92% і Білорусь — 0,53%.

ІНТЕЛІҐЕНТНІ ЗРАДНИКИ

Лондонське міністерство закордонних справ видало цими днями „білу книгу" — звідомлення про двох урядовців дипломатичної служби — Мекліна і Берджесса. 25 травня 1951 р. обидва виїхали з Англії, і після того не було про них певних відомостей. Слідство, ведене міністерством і розвідкою, показало, що Меклін і Берджесс зникли з допомогою совєтської аґентури і перебувають від того часу в СССР. Слідство показало, що вони були зв'язані з комуністичним рухом від своїх студентських літ у Кембриджському університеті. Від того часу московський центр „світової революції" призначив їм дипломатичну службу. І вони це зробили. Однак, вони викликали деякими своїми необережними вчинками підозріння в міністерстві, і над ними почато тайне слідство. Хтось налолохав їх, і Меклін та Берджесс втекли за залізну заслону, боячися арештування.

Утеча обох дипломатів у Москву — це не звичайна шпигунська афера плачених аґентів. Меклін і Берджесс вийшли з багатих і вельможних родин. Напр., Меклін — це син бувшого міністра. Що повело їх на зраду батьківщини? Гроші не були причиною їх служби Москві. Рішальним мотивом їх зради була „ідеологія". Вони попали під вплив комуністичної ідеології в 30-их роках, коли в світі шаліла господарська криза, а в СССР почалася доба „п'ятирічних плянів". Тими плянами московська пропаганда засліпила не одного наївного інтеліґента в різних країнах і повела на московську службу. „Світова революція", керована з Москви, обіцяла скасувати безробіття і убожество в цілім людстві, і для цієї ідеї віддали свої душі Меклін і Берджесс.

Почавши службу для Москви, неможливо стати на півдорозі або вернутися назад. Хто відмовився „співпрацювати", на тих Москва дає матеріяли урядам інших держав, і ця небезпека примушує таких аґентів далі служити „світовій революції". Може пиятство Мекліна і Берджесса та всякі їх ненормальні вчинки були способом „розвіяти тугу" за чесним життям?

Зрада аґентів, що служать Москві за гроші, не така страшна, як зрада „ідейних" інтеліґентів, які йдуть на службу Москві з переконання. Такі знавці атомової енерґії — англійські громадяни — Мей, Фукс, Понтекорво, — віддали своє знання ворогові свободи цілого людства, в добрій вірі, що служать для добра всіх народів світу.

Англійська розвідка не виявила достатньої пильности щодо совєтських аґентів — британських громадян. Меклін був службовцем міністерства закордонних справ від 1935 року і вже від того часу був совєтським аґентом.

Як могла його діяльність бути непоміченою? Як міг він стати директором Американського Відділу в міністерстві? Коли б він був обережніший, то міг би дійти ще до вищих позицій! І чи нема інших наслідників Мекліна і Берджесса в різних міністерствах?! Суспільство в Англії дуже занепокоєне аферою Меклін-Берджесс.

П. А.

„Це повторюється рік-у-рік"

Під таким заголовком подає „Радянська Україна" допис В. Казиміра про те, як погано у Хмельницькій області підготувались до нового шкільного року. В Кам'янець-Подільському районі, наприклад, є Шутнівецька початкова школа. Її приміщення давно потребує копітального ремонту. Вчителі й батьки не раз зверталися з цього приводу до завідуючого Кам'янець-Подільським районним відділом народної освіти, але він нічим не допоміг школі. Треба сказати, що ні Цвікловецька сільська рада, ні місцевий колгосп так само не подбали про те, щоб шутнівецькі учні і вчителі працювали в нормальних умовинах. У Сатанівському районі заплановано протягом літніх вакацій відремонтувати 10 шкіл, але жадне з цих приміщень не відремонтовано. Середній ремонт проведено лише в 6 школах з 19. Ще гірші справи з ремонтом шкільних інтернатів та вчительських квартир. У Гвардійському районі з 6 шкіл відремонтовано тільки 1. Крім того, плян завезення палива для шкіл тут виконаний лише на 12 відсотків.

Театр ім. Івана Франка — в Криму

Протягом місяця з гостинними виступами перебував у Криму київський театр ім. Ів. Франка. За цей час він дав 54 вистави в Симферополі, Евпаторії і Саках. Франківці виступали перед робітниками промислових підприємств, колгоспниками й садівниками Криму. Понад 20 тисяч колгоспників організовано приїжджали на виступи з Бахчисарайського, Зуйського, Старо - Кримського та інших районів. Колгоспні глядачі підносили артистам на вишиваних рушниках хліб-сіль і дарували їм снопи пшениці й квіти. З української клясики в репертуарі гостинних виступів були представлені „Дай серцю волю — заведе в неволю" — Кропивницького і три п'єси Карпенка - Карого — „Мартин Боруля", „Суєта" та „Сто тисяч". Особливий інтерес у глядачів викликала гра артистів: М. Крушельницького, Гната Юри, Б. Норда, В. Балабана, Н. Ужвій, В. Добровольського, Д. Милютенко, К. Осмяловської, О. Кусенко, Н. Копержинської та ін. („Радянська Україна" 21 серпня).

ЯКБИ

Осінній вечір. Сині клени
Над тихим золотом стежок,
І павутиння й крик сирени,
І молодий прощальний крок...

Давно, давно... Біліють скроні...
Я не сказав їй: „Підожди!"
І щастя в хусточці червоній
Пішло від мене назавжди.

А небо кольору опалу
І осінь та ж і синя мла...
Якби, якби то юність знала,
І старість мудрая могла!

ВОЛ. СОСЮРА

НА ТЕМИ ДНЯ

Після розбиття дотеперішніх „координаційних центрів" російська політична еміґрація заметушилася і намагається зорганізувати тепер уже... Російський Конґресовий Комітет. Таку пропозицію висловив у російській еміґраційній пресі якийсь Волков, мовляв, „російська еміґрація — на жаль — не має досі свого представництва, яке могло б авторитетно висловлювати погляд її більшости на всі політичні події... і правильно освідомлювати американців про те, що діється за залізною заслоною". Таким представництвом — на думку Волкова, — міг би бути Російський Конґрес, екзекутивний комітет якого мав би бути вибираний з представників російських еміґрантських організацій. Завданням такого Конґресу мало б бути видавання англомовного журналу для американців й „освідомлювання американського народу відповідними меморандумами". Щоб здійснити ці справи, мусів би бути створений „загально-еміґрантський фонд".

Коротко кажучи, росіяни хотіли б — за прикладом українців — мати свій Конґресовий Комітет, видавати — за українським прикладом якийсь свій „квартальник" і збирати потрібні гроші знову ж за прикладом українців — з допомогою збіркової акції на російський „народний фонд".

Здається в зв'язку з такими малооригінальними плянами відбулися дня 11 вересня водночас два зібрання, — одно в Ню Йорку і друге в Кеніґштайні в Західній Німеччині.

В першому взяли участь представники т. зв. „поширеного бюра бльоку націоналів" чи пак „федералістів і непередрішенців". На це зібрання привезено з Европи навіть представника ославленого ґулаївського „Українського Освободітельного Движєнія", що то з нього вивівся так „благополучно" міхайловський Василакій, якогось П. Л. Залеского. Обговорювано на зібранні справу декоординації „координаційних центрів" КЦАВ-у і КЦОНР-у і „з радістю" ствердженo, що в згаданому бльоці націоналів „об'єднані всі організації націоналів, противників сепаратизму, крім тих, які вважають можливим співпрацювати з „розчленителями"".

В другому зібранні, що відбулося цього ж самого дня, але вже в Західній Німеччині, взяли участь представники всіх тих організацій, що творили сумної пам'яті і короткої тривалости „координаційні центри". У висліді нарад вирішено створити вже не координаційний, але „контактний комітет".

На обидвох зібраннях порушувано справу здійснення співпраці з Американським комітетом визволення від большевизму, значить поновного одержування „пособій" на нездійснювану російською еміґрантщиною „боротьбу з большевизмом".

Для тієї ж цілі і для надання більшої ваги неіснуючій „антибольшевицькій боротьбі" вирішено підтримати пляни створення згаданого вгорі Російського Конґресового Комітету...

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 17-мільйонового майна УНСоюзу.

Ольга Мак

КОЛИ СКРИПІЛИ ВОЗИКИ...

(До десятих роковин призабутих подій)

(9)

Тепер між фройляйн Едді й одним з її визволителів виросло велике й щире кохання, так що полонений італієць мав поважний намір забрати дівчину з собою до Італії і там з нею одружитися. Едді була дуже гарна, привітна, глибоко інтеліґентна та симпатична дівчина і творила зі своїм нареченим досконало дібрану зовнішністю і вдачею пару.

Довідавшись про наше лихо і наші пригоди, енерґійна Едді відразу знаходить вихід із становища:

— Ви всі, — каже вона, — є жінками італійців і їдете з ними до Італії. Ми зараз же подбаємо про те, щоб кожна з вас мала „чоловіка". Головне, щоб вирватися з ними із большевицької зони, а там будете собі вже якось радити.

Так, після двох тижнів „француженства", стали ми „італійками". Треба сказати правду, що і французи непогано ставилися до нас, але італійці виявилися ідеальними товаришами в нещасті. Мов рідні брати, вони дбали за нас і за наших дітей, виявляючи справжню лицарську шляхетність. Було серед них чимало сербів, хорватів, словінців, були тут і старшини і прості вояки, але ніхто з них ніколи найменшим вчинком чи натяком не образив нашої жіночої гідности. Аж дивно, коли прийняти під увагу загальний закон воєнної деморалізації, що ломить інколи й сильні натури.

Минали дні...

Кожному, хто переживав виснажливі дні небезпек і тяжких мандрівок, знайоме те спокусливе бажання відпочинку й спокою, яке огортає людину, коли вона знаходить тиху пристань. А ще спокусливіше те бажання стає тоді, коли виринає необхідність думати про дальшу дорогу, повну небезпек і невигід.

Ми не були винятком. Ми також раділи тим, що маємо якийсь захист і що наші діти не мучаться у спразі й голоді на трясках возиках, не ночують під голим небом. Тихе село, заховане за густими стінами лісів, здавалося, стояло осторонь трагічних подій, що відбувалися десь там далеко на курних дорогах, за дротами таборів і румовищах спалених міст. Тут було так гарно, так тихо і так добре. Занадто добре, щоб у когось обзивалася охота кидатися знову у вир невигід та небезпек, чи навіть думати про них. І цей небезпечний спокій почав уже нас заколисувати, а декого, то вже й зовсім приспав.

Правда, я особисто спокійною не була і на всякий випадок забезпечилася сухарями та невеличким запасом товщу, який відривала від наших приділів, бо знала, що наша мандрівка ще не скінчилася, і невідомо, як прийдеться далі. Окрім того, вистаралася я собі сякі-такі папери через посередництво тієї самої фройляйн Едді. Добра панна пішла до сусіднього містечка і на основі своїх документів посвідчила, що я і пані Марійка — рідні сестри, німкені з Познанщини, одружені з уродженцями Бравншвайґу. На підставі цих фальшивих і з погляду закону каригідних свідчень, ми одержали в бурґоміста посвідки, в яких значилося, що „фрау" Брезе з дитиною та матір'ю і „фрау" Веде з дитиною мандрують до своїх чоловіків у Бравншвайґ.

Едді просила нас нікому не зраджуватися з тими посвідками, щоб не виникло якихось неприємностей для неї і для нас самих. Але обов'язок солідарности змусив мене до того, що я порадила решті товариства серйозніше подумати над майбутнім. Нічого не говорячи про свої документи, порадила уживати всіх заходів, щоб правдами й неправдами вистаратися якісь папери. Під ту тяжку пору за допомогою цигарок, чи споживчих продуктів, можна було знайти людей, які посвідчили б що завгодно і кому завгодно, отже, залишалося тільки таких людей підшукати.

Та, на жаль, жінки не брали моїх порад до уваги.

— Навіщо? — дивувалися вони. — Італійці не сьогодні-завтра вирушать додому, і ми поїдемо з ними. Для чого ж нам ще якісь документи?

— Ой, уважайте, щоб з італійцями не вийшло так, як з французами!..

— І чого ви, Дарко, постійно каркаєте? — сердилися жінки. — І без того погано, а ви ще зовсім затруюєте атмосферу!..

Одні мріяли про те, щоб тільки видертися з лабет большевицької окупації, інші згодні були їхати навіть до самої Італії і щойно звідтам уже щось починати. Мене це злостило, але що я могла зробити? Та й то сказати: чи не мали вони рації? Чи дійсно були потрібні ще якісь документи? Пощо шукати ґудза на здорову голову, коли за всіми ознаками обставини складаються для нас цілком сприятливо? Адже знаходимося під сильною опікою, бо італійці, дармащо полонені, мають свою команду, мають, попри большевицьку адміністрацію табору, свою внутрішню організацію, і большевики з ними числяться. Правда, майже щодня наскакували якісь контролі й дуже цікавилися тим, що роблять українські жінки з дітьми серед італійських полонених? Але в таких випадках завжди виступали наші „чоловіки" і давали пояснення: мовляв, факт, що жінки не італійки з походження, але, одружившись з італійцями, мають право бути разом із своїми чоловіками, як велить закон. І нас не зачіпали.

Так минуло зо два місяці.

І от одного дня приходить довгоочікуваний наказ: спакуватися і приготовитися до подорожі. Маємо до Віттенберґу йти пішки, а звідти їхати поїздом до Італії.

Італійці скачуть від радости, а з ними радіємо й ми: нарешті! Коли б тільки видертися за Віттенберґ, за Ельбу, а там... Там побачимо...

Ще раз переходимо довгу процедуру всяких формальностей, реєстрацій і допитів, хоч нас уже реєстрували й випитували десятки разів, і — рушаємо! Поскрипують возики, хитаються серед клунків дитячі голівки, припікає літнє сонечко, здіймається курява під ногами. Йдемо. Кілометр за кілометром відмірюють ноги дорогу, а очі вдивляються в далечінь, де має бути Віттенберґ. Спасенний Віттенберґ!

І от помічаємо ми, що серед італійців наростає якийсь неспокій. Вони спочатку тихо, а потім чимраз голосніше й нервовіше починають переговорюватися між собою, і врешті пояснюють нам, що колона йде не на Віттенберґ, а в зовсім протилежному напрямку, на північний схід, вглиб большевицької окупаційної зони. Полонених це тривожить, але на нас нападає панічний жах. Що це буде? Що це має означати? Стараємося вивідати щось від червоноармійців, які нас патрулюють, але переконуємося, що легше видобути відповідь з придорожнього каменя, як з стероризованого, отупілого автомата, що носить назву большевицького вояка. Вони або вдавали глухих, або лаялися, або, в найкращому випадку, відповідали:

— А вот прійдьом на места — і увідітє. Там вам всьо об'яснят...

Нарешті, приходимо і „на места". Якісь будови, що стоять при дорозі серед густого лісу. І тут нам „об'ясняют", що італійці, замість на батьківщину, мають іти до концентраційного табору, як німецькі колябoранти, а нас, жінок, мають відставити до збірного репатріяційного пункту в Люкенвальді.

От і кінець „італійській ілюзії"!..

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

СТУДІЇ ІНЖЕНЕРНОГО КРЕСЛЕННЯ В УТІ

З початком студійного року 1955/56 до Українського Технічного Інституту в Ню Йорку безперервно напливають багато запитів відносно навчання технічних фахів. Тому, що відповіддю на ці запити можуть цікавитися багато інших осіб, які з певних причин або не знають про існування в Америці одинокої української високої школи з правом навчання американських високих шкіл, або ще не зверталися до Українського Технічного Інституту про уділення інформацій, то стоючи ближче до УТІ, уважаю за свій обов'язок зайнятя в цій справі становище і по можливості відповісти на більшість питань, зв'язаних з студіями технічних предметів.

Курс інженерного креслення механічного напрямку має за ціль перевишколити інтелігентних й енергійних одиниць на умовопрацюючих технічних фахівців, які після закінчення студій, можуть зайняти належне місце в кожній ділянці промисловости. Учасники такого курсу перевишколюються одночасно на копіістів технічних креслярів і спеціялістів в читанні технічних плянів. Опанування цих трьох ступенів технічного креслення уможливлює учасникові, після закінчення студій працювати, в усіх ділянках механічної, електричної або будівельної індустрії.

Механічне креслення є підставою всіх інших родів креслення (архітектурного, електричного, будівельного, рисування ілюстрацій, картографії й інше), то якраз з цих причин „Курс інженерського креслення" за підставу навчання бере креслення механічного напрямку, щоб деяким одиницям улегшити переставити себе на інший рід технічної праці, як архітектуру, електротехніку і т. д., якби вони собі цього бажали.

На зміст програми навчання технічного креслення складаються такі точки:

1. Конструкційна і начеркова геометрія. 2. Креслярські інструменти і їх вживання. 3. Технічне письмо. 4. Ортогональна проєкція. 5. Помічні види і обороти. 6. Скісна й ізометрична проєкція. 7. Вимірювання. 8. Машинові елементи. 9. Практичне виконування задач з копіювання і рисування. 10. Конструкційні практичні задачі. Програма ця своїм змістом і способом переведення в життя відповідає програмі високих американських шкіл.

Саме навчання технічного креслення можна поділити на дві частини:

1. Практична частина, яка полягає на вмінні орудувати креслярськими інструментами і виконувати технічні рисунки згідно з правилами американської технічної практики.

2. Теоретична, і проблематична, яка полягає на навчанні елементарних засад і правил технічного креслення, як: геометрії, проєкції, машинових елементів, англійської термінології й інше. Опанувавши ці проблеми, учасник курсу є здібний „технічно думати", читати технічні рисунки і виконувати технічні рисунки згідно з правилами технічної практики.

При навчанні технічного креслення на УТІ студенти послуговуються американськими підручниками, які є найбільш поширені і вживані в американських школах і уважаються одними з найкращих підручників. До кожного розділу такого підручника видається студентові його конспект — переклад на українську мову. Також кожну теоретичну проблему попереджує український переклад американського тексту, який відноситься до цієї проблеми, а в ньому подається вказівки відносно розв'язання цієї проблеми.

До кожного кандидата стосується індивідуальний спосіб навчання залежно від його освіти, віку, здібности і можливости сприймання учбового матеріялу, Індивідуальний підхід навчання залежно від його освіти, віку, здібности і можливости сприймання учбового матеріялу, Індивідуальний підхід до особи кожного кандидата забезпечує йому позитивні висліди в науці і дає можливість вчитися технічного креслення навіть менше здібним одиницям, а більше здібним одиницям позволяє опанування технічного креслення в скоршому часі, як це є передбачено.

Стосування візуально-дедуктивної методи при перероблюванні технічних задач улегшує скорше зрозуміння проблематики і виробляє в кандидатові спосібність просторового уявлювання предметів.

Переробнювання практичних вправ, що їх вживається в підприємствах, дає можливість кожному учасникові, вже під час навчання, познайомитися з вимогами практики і пристосуватися до цих вимог, вироблювати самокритицизм та самостійність в праці.

Виконування при кінці навчання кілька рисунків більшого формату, які своїм змістом і формою виглядають подібні до дійсних фабричних рисунків, уможливлюють креслярові лекший доступ до підприємця і одержання креслярської праці. Бо кожне американське підприємство більше цікавиться прикладами рисовання, ніж дипломом, і тому завжди під час шукання праці підприємство вимагає від будучого креслярa взірців його практичної праці. Посідання таких рисунків улекшує в 95% шукання праці для початкуючого креслярa.

На підставі практичних даних стверджено, що кожна середньо здібна людина може опанувати матеріял технічного креслення на протязі 5—6 місяців праці при щоденній затраті часу около 3—4 годин. Цей час позволяє кандидатові присвоїти собі все потрібне знання, щоб він міг успішно працювати креслярем в певному підприємстві. Одиниці, які вже колись вчилися рисувати, можуть опанувати технічне креслення навіть в скоршому часі.

Беручи під увагу, що теперішні студенти переобтяжені зарібковою і громадською працею, то термін навчання поширено на два семестри на рік.

На 1-му семестрі переробляється майже весь потрібний програмовий матеріял і вже після закінчення І-го семестру кандидатові дається можливість працювати креслярем. На ІІ-му семестрі повторюється перероблений на І-му семестрі матеріял і переробляється спеціяльні технічні задачі з поодиноких ділянок креслення. Після закінчення І-го і ІІ-го семестру кандидатові виставляється свідоцтво закінчення курсу технічного креслення, на підставі якого цей предмет признається йому на кожній американській високій школі, якщо б цей кресляр - абсольвент хотів продовжувати свої студії на американській високій школі.

Навчання креслення на УТІ відбувається авдиторним і кореспонденційним способом, а в останньому часі УТІ пристосовує нову методу навчання т. зв. консультаційну методу, яка знаходить багато своїх прихильників.

Навчання креслення кореспонденційним (заочним) шляхом є корисне для всіх, які знаходяться далеко від учбових осередків, або яких заробкова праця, фамілійні умовини не дозволяють на авдиторне (стаціонарне) навчання. Цей спосіб навчання не є новим, але широко розповсюдженим в Америці.

Консультаційна метода навчання це є получення кореспонденційної і авдиторної метод навчання. Вона різниться від кореспонденційної методи тим, що кандидатові дається можливість нараджуватися з своїм інструктором в тих випадках, коли кандидат не розуміє деяких проблем.

Учасником курсу технічного креслення може бути кожна особа, жінка або мужчина, якщо вона закінчила що найменше п'ять кляс гімназії або має еквівалентне знання іншої школи.
оговя ?бімелипоипоп о и попоп

Велике запотребування на технічних креслярів і їх висока заробітна платня з одної сторони, а низько винагороджувана праця звичайного робітника нефахівця з другої сторони, змусила багатьох новоприбулих взятися за перевишкіл в технічному напрямку. Так само і для українців знання технічних фахів залишається, покищо, одиноким чинником, який уможливить їм підшукання інтелігентної праці, відповідної їх знанню і силі.

Інж. К. Церкевич.

„ВІД 1 СІЧНЯ ДО 31 ГРУДНЯ КОЖНОГО РОКУ"

До заклику УКК — в справі Національного Датку за 1955 рік.

(Голос післяплатника)

Вісім і пів місяця від початку року і три і пів місяця від конвенції УКК — появився вперше цього року в „Свободі" за 13 вересня заклик Екзекутиви УКК в справі Національного Датку за 1955 р.

Всі інші заклики, статті та звідомлення про Народний Фонд, що так густо появлялися у часописі „Свобода" цього року — до конвенції УКК — відносилися до Національного Датку ... за 1954 рік.

— — — — — —

Коли акція за Народним Фондом за біжучий рік починається, скажімо, майже в останньому кварталі — то коли ж Екзекутива УКК задумує зібрати Національний Фонд за 1955 рік і то фонд, гідний фонду конвенційного року?!

Коли ж виладуються і зреалізуються всі, нагромаджені до і на конвенції, емоції і запал у конкретній, переконливій формі — сто, двісті і більше тисяч долярів?!. В наступному році? Чому Екзекутива може і несвідомо сама зменшує можливі результати збірки Фонду?

Чому штукувати час збірки фонду місяцями наступного року, коли на це нема і не може бути ніяких оправдуючих причин?

Чому пускати на самоплив збіркову акцію цього року — вже майже чотири місяці від конвенції — тільки на те, щоб в першому або й другому кварталі наступного року робити великий „вітер" та „докінчувати" збірку за конвенційний рік?

Чи це не є ота пристосованість, якої ми так не любимо в теперішній політиці — чи це не є оте наше приповідкове „якось то буде" — або чи це не є дорога найменшого опору там, де потрібно як найбільшого напруження сил?

Чому ми, що хочемо і мусимо йти все вище і вище, вступаємо на драбину із невластивого кінця?

Во коли хтось почуває себе членом свідомої української спільноти — то в нього найдеться досить часу від 1 січня до 31 грудня кожного року — виплатити національний даток. Хіба, що його зіпсує сама Екзекутива УКК, підказуючи йому додатковий речинець в наступному році ...

Уважаю, що Екзекутива повинна занехаяти свою дотеперішню практику підмальовування дійсности — продовжуванням часу збірки. Кожнорічну збірку треба закінчувати днем 31 грудня.

Інакше Екзекутива, дотеперішньою своєю тактикою доведе до того, що незабаром буде потребувати два роки на зібрання податку за один рік.

Залишається вже дуже короткий час на переведення збірки Національного Датку за конвенційний — 1955 рік — до кінця грудня цього року. Тому треба цей час використати так, щоб з нього ні одна година не пропала надармо. Треба зараз же робити такий „вітер" або й гураган у пресі, організаціях, в зустрічах, в кожній хаті і кімнаті, щоб ті десятки і сотки тисяч наших сестер і братів, що досі стояли осторонь УКК, „навіяти" спільним нам духом єдности, стремління та жертвенности.

Це зробити дуже легко, бо цю сестру, чи брата ми в котрійсь із організацій, заступлених в УКК — таки знайдемо.

В 1935 році — за панування Польщі в нашій Західній Україні — одно із сіл Підгаєцького повіту — не могло добитися дозволу від адміністрації на будову Народного Дому. Мабуть тому, що село було мішане, поляки думали його спольонізувати ... Що ж зробила українська громада? Може знеохотилася, чи зневірилася? Ні! Приготовивши все потрібне потайки — за одну ніч звели риштування будинку — якого вже ніхто не насмілився розібрати. І так село добилося свого! З вірою в успіх — й Екзекутива УКК потрапить зібрати Народний Фонд до кінця цього року!

На мою скромну думку, добре було б для УКК оприлюднити свій найближчий плян праці та видатки, зв'язані з цим пляном.

Тепер актуалізується справа німецького об'єднання, а з нею і німецької претенсії до східніх ремесл, що дістались Польщі.

Польща — тут на еміграції не перестає підносити своїх претенсій до Західньої України. Тому вже найкрайніша пора (шістнадцят років від упадку Польщі) заговорити і нам на цю тему у формі білої книги про чорні діла Польщі в роках 1919-1939 — на наших західньо - українських землях. Ми мусимо десь зафіксувати все те, що ми пережили в державі, яка називала себе „сумлінням світу", та донести те все до чужомовного читача. Разом з цим, добре було б видати таку книгу і про діла румунів на нашій зеленій Буковині та діла чехомадярів на Закарпатті.

Ці справи уважаю за дуже важливі — і пропоную поставити їх, як гасло для збірки Народного Фонду у конвенційному році.

Б. Сич.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Провіденс, Р. Ай.

Посвячення новозбудованої української Церкви.

У місті Провіденс — столиці стейту Род Айленд, живе чимало українців. Українці греко-католики не мають там церкви й велика частина їх давно відійшла від своєї Церкви, належачи до місцевих римо-католицьких парафій.

Невелика розмірно громада православних українців молилася в своїй маленькій церкві, досить бідній, збудованій у напівпивниці. Парафіяни мріяли побудувати новий храм Божий, проте, матеріяльні спроможності були такі, що мрію цю не легко було здійснити.

Тільки з призначенням на парафію о. Иосифа Железівського, що понад 35 років працює на ниві Божій, ця мрія почала реалізуватися.

Справжній християнський священик, український патріот, о. Железівський багато робив і робить для всіх українців без різниці віровизнань. Досить сказати, що він надіслав понад 430 ашурансів, даючи змогу своїм братам жити й працювати у вільній, благодатній Америці. Не дивно, що він користується загальною любов'ю й пошаною не самих тільки українців, але й американців. Саме він зумів довести, що віра в Божу Поміч ніколи не заведе, що з Нею можна буде побудувати новий, гідний Славі Господній храм.

Невеличка громада парафіян енергійно стала до праці. На одній з головних вулиць закупила місце, почала збирати гроші на будову тощо.

І ось мрія, давня мрія здійснилася: 21 серпня Владика Іван, Митрополит Української Православної Церкви в ЗДА, в сослуженні вісьмох священиків урочисто посвятив нову церкву. Церква міститься, ак сказано, на одній з кращих вулиць, Паблік Стріт. Висока, двобанна (баня в стилі українського барокко), світла, з чудовою акустикою, прикрашена мистецькими образами пензля нашого відомого артиста-маляра п. Мироша, вона справляє імпозантне враження, говорячи своїм і чужим про Велич Господа, про вірний Йому український народ.

Під час посвячення церкви Владика Митрополит возвів о. Иосифа Железівського в сан протоєрея та поклав на нього золотий наперсний хрест.

Після посвячення відбувся обід, під час якого промовляли й представник губернатора, стейтовий сенатор п. Раймонд А. Мекейб, сенатор п. Д. Фогарті, представник міста п. Е. Векслер.

Серед надісланих поздоровлень є привітання сенаторів ЗДА п. Т. Гріна та п. Д. Пасторе, губернатора стейту Р. Ай. п. Д. Робертса, мейора міста Провіденс п. В. Рейнолдса та багатьох інших.

Дуже зворушливі були братерські привітання від великих сусідніх українських православних громад м. Бостон та Вунсакет, що обіцяли всебічно допомагати невеликій православній парафії м. Провіденс, яка спромоглася побудувати такий величний храм.

Збудування цього храму — справді визначна подія для всіх українців м. Провіденс. Тепер вони мають свою церкву в стейтовій столиці. Ця церква не поступається перед іншими й красномовно свідчить, що українці не відстають від представників тих народів, що давно вже мають свої церкви в цьому місті.

С. Б-ко.

Ню Йорк, Н. Й.

Розв'язання Комітету села Вишнівчик

В 1920 році зав'язався Комітет села Вишнівчик, пов. Перемишль у Ню Йорку для допомоги односельчанам викупити дзвін від поляків, забраний ще 1916 року москалями. Перший комітет складався з членів Івана Гнатишака, Стефана Галайди і Петра Свистуна. Ця перша допомога повелася, коли зібрано 200 дол. і за це відкуплено дзвін, і крім того, закуплено 2 корогви, два образи і плащаницю.

В наступних роках знову село писало і просило, щоб допомогти їм поставити Читальню. Тоді був поновно вибраний комітет з нижче підписаних осіб, почались збірки, імпрези і таким способом вислано 300 дол. на будову Читальні. Але в цьому часі прийшла війна і перервала цю працю. Після війни знову на прохання односельчан, Комітет видав коло 300 дол. на пачки і допомогу тим, що мусіли тікати і шукати кращої долі. Виконуючи ці діла милосердя супроти своїх односельчан до часу, аж перервався приплив відомостей від цього села, тепер члени Комітету рішилися розв'язати діяльність Комітету, бо ж і старість і брак контакту з селом унеможливлював дальшу працю. На день 13-го липня 1955 року скликано збори Комітету, на яких всі одноголосно рішили, щоб зібрані гроші в касі Комітету Вишнівчик розділити так: 1) 400 дол. на пам'яткову таблицю в новій школі св. Юра, щоб так відзначити працю і пам'ять Комітету; 2) 50 дол. пожертвувати на церкву св. Юра. Решту розділено — 7 дол. за оголошення Сходин в часописі „Свобода", а 33.96 дол. на видатки Комітету, як подорож, телефони, листування, але Комітет добровільно зрікся цього і гроші передано до церкви.

Комітет повідомляє оцим усіх односельчан і прихильників села Вишнівчик, що з днем 12-го серпня 1955 року, цей Комітет перестав існувати й дякує усім тим, які так сердечно піддержували його працю в роках його діяльности від 1920 до 1955.

Петро Боршовський — голова
Михайло Рудий — касир
Павло Атлас — тростіс
Петро Свистун — секретар.

Филаделфія, Па.

Початок театрального сезону.

Український Театр в Америці під мистецьким керівництвом Йосифа Гірняка розпочав свій осінній сезон повторенням вистави „Мартин Боруля", (що йшла прем'єрою літом у Ню Йорку), в неділю, 18 вересня 1955 р. в Филаделфії. Український клясичний репертуар на сцені еміграційного театру має подвійне значення: виховує і актора і глядача у відчуванні й розумінні українського мистецтва, як теж популяризує наше мистецтво і нашу культуру. Безперечно українська вистава в нашому театрі цінніша, ніж найкращий здобуток чужого репертуару, бо вона нав'язує до тієї традиції, в якій і повинен і може розвиватись наш театр поза межами України.

„Мартин Боруля" — це той зразок реалістичної побутової п'єси, що вказує на перехід від простого побутового видовища в романтичному мелодраматичному стилі до модернобудованого сценічного твору, з чітким реалістичним окресленням характерів, із темою і заложеним у темі конфліктом, основаним на психологічному переживанні. Теж у цій п'єсі Тобілевича затерта різниця між трагедією і комедією, але ввесь малюнок опертий на психологічній правді і типізований на реальній дійсності, що вимагало і вищого акторського мистецтва в театрі і поглиблювало саму проблематику театру. В „Мартині Борулі" Тобілевич виказав не лише вправну руку драматурга, але і заблестів дотепом, ба що більше підхопив актуальну і типову проблему, заслуговуючи на відклик до Мольєра, нехай навіть за посередництвом Фредра. Сама проблема п'єси настільки типова, що її згодом після півсторіччя відновлює Микола Куліш у „Мині Мазайло".

Герой п'єси — це не так жертва своєї амбіції, як жертва обставин, накинених чужою окупацією. Його намагання за всяку ціну стати шляхтичем позначили цей персонаж комедії трагізмом. Цю ролю виконував Йосип Гірняк і він створив саме трагічну постать героя цієї п'єси. Майстерство гри цього великого актора йшло в парі із психологічним відчуттям, створюючи незабутній образ.

Партнером Гірнякові цього разу є у створенні персонажу, позначеного індивідуальним психологічним багатством, був Микола Ґерус у ролі Омелька. Артист передумав і випрацював ролю і відтворював її із силою мистецького переконання і тим спокоєм, який дається мистцеві, коли він узброєний в талант, досвід і добру підготову.

Мирон Чолган мав дві ролі Націєвського і Трандальова і в обох він виказав рутину й акторське знання. Та все ж таки він уже надто живе в неспокійних шуканнях нового театру і не скоро може вкластись в уговтану ширину побутового реалізму.

Ввесь ансамбль намагався триматись на висоті, яку втримував майстер і його кращі учні. Вибивались Зенон Осінчук у ролі Пеньонжка, Володимир Змій у ролі Миколи, Ігор Шуган, та й головно Ліда Крушельницька в ролі Палажки. В інших ролях виступили Люба Сай (Марися), Ярема Галайда (Степан), Михайло Яблонський (Трохим). Між гістьми публіка вітала оплесками Олімпію Добровольську. Добровольська була автором постанови і тому п'єса мала всі ознаки вповні підготовленої і зразкової вистави.

Декорації Липчука стилізовані — сприємливі для ока глядача і бюджетової бази театру.

Публіка прийняла виставу з великим мистецьким задоволенням. Директор Гірняк був обдарований кошем цвітів.

(от)

● **Англійська таємна поліція** викрила вже того урядовця в міністерстві закордонних справ, який перестеріг совєтського шпигуна Мекліна, бувшого голову американського відділу в цьому міністерстві, що за ним стежать, і таким чином допоміг йому втекти в 1951 році до СССР разом із другим службовцем -шпигуном, Берджессом. Але англійська влада не має таких „доказів", щоб можна було цю людину заарештувати й судити. Він усе ще працює в міністерстві закордонних справ на поважному становищі. Його прізвища не оприлюднено.

Голос Читача

З ПРИВОДУ ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ УНРАДИ ДО МІЖПАРЛЯМЕНТАРНОЇ УНІЇ

З надрукованого в українській пресі комунікату Українського Інформаційного Бюра довідуємося, що Президія Української Національної Ради звернулася до Міжпарляментарної Унії з протестом проти участи делегації Верховної Ради УССР на Конґресі цієї організації в місяці серпні ц. р. в Гельсінках.

З цієї нагоди варто нагадати наші зв'язки з Міжпарляментарною Унією в минулому. Західньоукраїнські парляментаристи були повноправними членами цієї міжнародної організації і приймали активну участь в її працях, зокрема в її міжнародних конґресах. Чисельна українська делеґація, в склад якої мала честь входити й підписана, брала участь у Конґресах Міжпарляментарної Унії в Берліні 1928 р., і в Лондоні 1930 р. Виступ д-ра Дмитра Левицького, тодішнього голови УНДО й Української Парляментарної Репрезентації, в дні 21 липня 1930 р. на імпозантному Конґресі в Лондоні, наради якого відбувалися в британському парляменті, був актом обвинувачення не тільки Версальській Польщі, але й большевицькій Москві за їхню політику супроти українського народу.

В Секретаріяті Міжпарляментарної Унії, якого осідок знаходиться в Женеві, пам'ятають нас добре з тих часів, як я мала нагоду переконатися кілька років тому під час мого перебування в Женеві.

Мілена Рудницька

ДОПОВІДЬ ПРОФ. ГОЛЬДМАНА В УТІ

Ню Йорк. — Український Технічний Інститут в Ню Йорку повідомляє, що проф. Ілля Я. Гольдман, грузинський міністер і відомий знавець фінансів, виголосить протягом зимового семестру 1955/56 ак. р. серію публічних доповідей про економічну політику за залізною завісою і на Заході. Перша вступна лекція на тему: „Марксизм і капіталізм" відбудеться в домівці УТІ: 320 Е. 14-та вулиця в Ню Йорку, 8-го жовтня 1955 р. о год. 7-ій вечора.

Вступ вільний.

Український Літературно-Мистецький Клюб
Ню Йорк 149. 2-га Ев.

З У. Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю 7 жовтня відбудеться Концерт Люби Німців, сопрано. В програмі пісні українських та чужих композиторів та оперові арії. Акомпаніює Євгенія Чапельська. Початок о год. 8 веч.

Матірний Союз Українок та філія ОДУМ-у в Трентоні
запрошує Українське Громадянство на
ВЕЧІР
присвячений пам'яті
ЛЕСІ УКРАЇНКИ
що відбудеться
В СУБОТУ, 8-го ЖОВТНЯ 1955 Р.,
в "CONTEMPORARY AUDITORIUM" при 176 W. State St.
В концертовій частині виступить артистка ВІРА ЦЕБЕНКО з вокальними та фортепіяновими солями.
Почат. о год. 7:30 веч. Дохід призначений на Залишенців.

УВАГА! ВУНСАКЕТ Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!
310 Відділ Українського Робіт. Союзу
святкує
15-РІЧЧЯ СВОГО ІСНУВАННЯ
дня 9-го жовтня 1955 р.
в залі Української Православної Парафії
під ч. 74 Harres Ave., Woonsocket, R. I.
ПОЧАТОК О 2-ій ГОДИНІ ПОПОЛУДНІ.
На це свято приїде Головний урядник, секретар У.Р.С. та секретар УККА п. Теодор МИНИК. На свято запрошуємо всі Відділи, всі Товариства і всіх місцевих і позамісцевих Громадян.
До забави пригравати музика. — Вступ 50 ц.
За добру забаву ручить — Управа 310 Відділу У.Р.С.

Увага! ГАРТФОРД Й ОКОЛИЦЯ! Увага!
ТІЛЬКИ ОДИН ВИСТУП УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ З ФИЛАДЕЛФІЇ
в суботу, 8-го жовтня 1955 р.
в залі BURNS SCHOOL, Russ St. & Putnam St.
ІНВАЛІДИ
уривки життя на 4 дії Гр. М. Лужницького
Участь беруть відомі визначні артисти кол. львівського театру:
В. Левицька, М. Степова-Карп'як, Я. Пікот-Рудакевич, В. Карп'як, Є. Левицький.
В. Шашаровський й інші.
Постава: В. Шашаровський
Декорації: В. Клех
ПОЧАТОК О ГОД. 7-ій ВЕЧОРА.
Заповіджена на НЕДІЛЮ, 9-го ЖОВТНЯ, вистава „БЛАКИТНИЙ ГЕНРИХ" з незалежних від театру причин не відбудеться.

ВЖЕ В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ,
9-го жовтня 1955
год. 7-ма веч.
в залі ФЕШЕН ІНСТИТУТ
225 Вест 24-та вул.

ВИСТУПИТЬ
МІРО СКАЛА - СТАРИЦЬКИЙ
В НЮ ЙОРКУ
Квитки: АРКА, ЕКО, СУРМА

УВАГА! ПАСЕЙК І ОКОЛИЦЯ!
Оцим повідомляється всіх Членів Мішаного Хору при УККА, що
Перша проба після літньої перерви
відбудеться
В СУБОТУ 8-го ЖОВТНЯ, о год. 6:30 вечора
В ПРИМІЩЕННІ УНДОМУ В ПАСЕЙКУ
До участі в пробах хору запрошується також всіх, тих, які не були членами хору, а бажали б співати тепер.
• ДО ПОБАЧЕННЯ НА ПРОБІ ХОРУ! •
Голова Хору

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі
12 ШТУК ЗА $1.00
висилає за попереднім надісланням належитости
"SVOBODA"
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ВЖЕ ВИЙШЛА
накладом Отців Василіян читанка п. Д-р Марії Овчаренко
п. з.:
ЗОЛОТІ ВОРОТА
Читанка призначена для вищих кляс цілоденних шкіл (6, 7, 8 кл.), для курсів українознавства і самоосвітних гуртків.
На зміст книжки складається вибір із найкращих творів укр. літератури від найстаршої до найновішої доби. Крім того в читанці є подані потрібні інформації з історії України, з історії літератури, з поетики і стилістики.
Ілюстрації М. Дмитренка і М. Левицького, обкладинка М. Дмитренка. — Сторінок 264. — Ціна 2.50 дол. При більших замовленнях 30 проц. знижки.
Замовлення слати на адресу:
BASILIAN FATHERS, 2238 W. Rice St., Chicago 22, Ill.

Увага! Лікарі Шикаґо та Околиці! Увага!
УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА В АМЕРИЦІ — ФІЛІЯ ШИКАҐО
повідомляє, що
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Товариства відбудуться
В НЕДІЛЮ, 9-го ЖОВТНЯ 1955 Р.
о год. 1-ій попол., в домівці У.Н.Союзу
при 843 Н. Вестерн Евню, (І-ий поверх)
• Просимо прибути масово. •
За Управу:
Д-р. П. Моцюк, голова; Д-р М. Харкевич, секретар

ПРОПАМ'ЯТНУ ПОШТОВУ КАРТКУ
та
ПОШТОВІ ЗНАЧКИ
1000th Anniversary of Christianity in Ukraine
з нагоди
1000-ЛІТТЯ
ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ
видані
УПРАВОЮ ДРУГОГО ВІДДІЛУ ООЧСУ в НЮ ЙОРКУ
ЦІНИ: картка 20 ц., Бльок (4 значки в двох красках) 1.— дол.
Проєкт картки, що зображує Св. Ольгу Княгиню України у византійському стилі в чотирьох красках, та проєкт значка в трьох красках виконав П. Холодний.
Можна замовляти:
"SVOBODA", 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

МЕХАНІКИ
"Roofing and Siding"
З досвідом при тягарівках і "equipment". Добра платня, доволі праці.
Голоситись:
TOWN and COUNTRY ROOFING and SIDING CO.
1351 East High St.
Phila. 38, Pa.
між 7-9 год. рано.

MILLWRIGHT МЕХАНІКИ
40 годин, 5 днів плюс надчисельні години.
Голоситись:
TECHNICAL TAPE CORP.
Bordentown Road
Old Bridge
New Jersey

ПОЖЕЖНИКИ
з „лайсенсом" і досвідом
Coal Fire — Call
W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

ПРАЦЯ
В НОВІМ ДЕПАРТАМЕНТІ
Досконала нагода для кожного з досвідом у фабриці, що переробляє текстилі і папери.
Голоситись особисто:
W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Здібний і з досвідом. Повний заряд над 38-родин. домом з оливним огріванням. Помешкання в партері.
Tel. OR 4-3077 10 рано до 5 п.п. або PR 3-2074, вечорами.

Help Wanted Male—Female

ДОСВІДЧЕНІ ЯК „ФОРМАНИ"
у фабриці штучної біжутерії, шпильок з головками або коралликових прикрас. Поміч в заряджениі та дещо знання в проєктуванні взорів. Добра нагода для відповідних.
Телеф. LO 4-8627

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ДІВЧАТА—ЖІНКИ,
легка фабрична праця.
PRAGER — REUBEN
511 East 72nd Street
New York City

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом при шитті спідничок. Секційна праця. Постійна. Добра платня.
LEN ROSE TOGS
112 Leonard Street
(Vicinity Montrose Ave.)
Brooklyn, N. Y.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ! КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

ЗМІНА АДРЕСИ!
Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10 ¢ за виготовлення нової адресової клішé, а членам УНС ще й число свого Відділу.
Адміністрація
„Свободи"

Господарські Вісті

Американці — це нація середньої кляси

Економіст - дорадник Гановерського банку д-р Маркус Надлер твердить, що в Америці твориться новий тип капіталістичного суспільства, який є добрим дороговказом для майбутнього. Америка постійно стає нацією середньої кляси, бо щораз то збільшується число осіб, які належать до середньої кляси суспільства, а одночасно зменшуються числа багатіїв та бідних. Ці свої погляди розвиває д-р Надлер у брошурі, яка називається „Структура американської економіки".

Японія — найбільший експортер кораблів

Японія здобула перше місце в експорті будови нових кораблів і випередила Англію, яка довгі роки займала перше місце в цій ділянці. Тепер японці мають контракти на побудову нових кораблів, які доходять суми 540,000,000 долярів. Для чужих держав Японія будує тепер 172 кораблі, поємности 3,780,960 тонн. Фахівці подають такі причини збільшення будови кораблів в Японії для чужих держав: 1. Багато держав хоче збільшити число своїх кораблів, яке було зменшилося під час недавньої війни. 2. Японія дає корисні умови. 3. В Японії існують постійні ціни на кораблі, і їх Японія постачає в умовленому речинці. Англія мала недавно контракти на будову нових кораблів на суму 1,050,000 долярів. В Японії найбільше будується тепер великих вантажних кораблів, головним чином нафтоналивних.

В найближчому році буде більше сталі

В магазині „Стілл", який виходить в Клівленді, Огайо, надрукована стаття, в якій пишеться про те, що в найближчому році не буде такої недостачі сталі, яку відчуває тепер американський промисл. Запаси сталі збільшаться тому, що в найближчому році має зменшитися на від 6.5 до 13 відсотків продукція авт, що дасть 1,800,000 тонн сталі. Про збільшення сталі вже й тепер дбають сталеві гути, які вже четвертий тиждень продукують більше сталі в порівнянні з попередніми тижнями.

Найбільший в світі підводний нафтопровід

48 миль від берегів стейту Луізіяна починається найбільший в світі підводний нафтопровід, через який помпують нафтову ропу з 32-ох нафтових шибів. Цим проводом помпують також і газ. Денна продукція ропи виносить 6,200 бочок. Побудова цього проводу коштувала 7,000,000 долярів.

1956 рік буде трохи гірший від 1955 р.

Бувший президент Товариства Американських Банкірів, Гомер Дж. Лівінґстон заявив на річних зборах цього товариства, що 1956 рік також буде добрим роком під господарським оглядом, але буде трохи гірший в порівнянні з 1955 роком. Він сказав, що проценти від позичок можуть тільки трохи збільшитися в порівнянні з теперішнім процентом, який виносить 3¼ відсотка. — Лівінґстон передбачає легку інфляцію в 1956 році, якої причини будуть такі: 1. Збільшення заробітної мінімальної платні з 75-ох центів до одного доляра. 2. Збільшення бажання американців мати свої власні доми, авта, телевізії і т. п. 3. Збільшення числа населення. Лівінґстон хвалив уряд за те, що не допускає до обезвартіснення доляра, довір'я до якого є основою стабільности народної економіки.

Ріка жаху стала джерелом багатства

До недавна називали ріку Дамодар в північно - східній Індії „рікою жаху", а тепер вона є джерелом багатства. Великі повені, спричинювані цією рікою, були пострахом для мешканців її долини. В 1943 році союзні війська на шість місяців стримали свій похід до Бірми, бо не могли пройти через болота над тою рікою. Тепер індійський уряд на спілку з приватними фірмами урегулював цю ріку, і вона постачає електрики для [illegible] наводнювання та творить канали для судноплавства. Долина над рікою Дамодар займає 9,200 квадратових миль, і на ній живуть 5,000,000 населення. Покищо це населення бідне, але в найближчому часі воно забагатіє, бо в його землі находяться великі багатства вугілля, залізної руди і міді. Плян використання цієї ріки зробив американський інженер В. Л. Вурдуен, який взорувався на плянах Долини Тенессі в ЗДА.

Американці видають півтора більйона на закордонні подорожі

Департамент торгівлі повідомляє, що 1955 рік готов бути рекордовим роком, якщо йде про видатки американців на подорожі закордон. Цей департамент передбачає, що цього року американські громадяни видадуть 1,500,000,000 долярів на закордонні подорожі, бо в першій половині цього року вже видали 705,000,000 долярів. Минулого року на подорожі закордон видали громадяни ЗДА 1,358,000,000 долярів.

Збільшуються запаси долярів закордоном

Департамент торгівлі повідомляє, що в першій половині цього року запаси долярів в закордонних державах в Европі збільшилися на 766,000,000 долярів, хоч ЗДА більше експортують до цих країн в порівнянні з імпортом. Запаси долярів збільшуються внаслідок дарунків ЗДА, позичок, видатків американських туристів, видатків американського війська і приватних американських інвестицій. В першій половині 1954 року запаси долярів збільшилися були майже на таку саму суму — 760,000,000 долярів.

Австралія зменшує імпорт з долярових країн

Австралійський міністер торгівлі Н. О'Соливен повідомив, що негайно зменшує на 12.5 відсотка привіз із тих країн, де існує долярова валюта. Це зроблено для того, щоб Австралія могла збалянсувати свій бюджет в фінансовому році, який закінчиться 30 червня 1956 року. Уряд видаватиме дозволи на імпорт деяких товарів із тих держав, які мають іншу валюту, як долар.

ВСЯЧИНА

АМЕРИКАНСЬКІ ЧОЛОВІКИ СТАВЛЯТЬСЯ ДО СВОЇХ ЖІНОК, ЯК ДО КОРОЛЕВ

Шість французьких жінок впродовж двох місяців пізнавали життя в ЗДА. Перед виїздом їх запитували, що вони думають про американських чоловіків. Одна француженка, директорка департаментової крамниці зі Штразбурґа, сказала: „Американські чоловіки псують своїх жінок, які є дійсними королевими дома'". Французькі гості не хотіли більше говорити про американських чоловіків, заявляючи, що вони є гістьми жінок, і не можуть багато говорити про їхніх чоловіків. Одна француженка сказала, що розбудила в собі смак їсти кукурудзу з качана, а інша дуже дивувалася, як можуть американці мішати солодкі і квасні харчі під час одної їжі.

КАЖЕ, ЩО НЕ МОЖНА ВПИТИСЯ ПИВОМ

Професор Єйлського університету Ліон А. Ґрінберґ твердить, що це неможлива річ, щоб хтось міг впитися пивом, коли він нормально здорова людина. Щоб нормальна людина могла впитися, то треба, щоб до її крови ввійшло принаймні 0.15 відсотка алькогольних напоїв. Поємність людського шлунка виносить тільки одну й одну четвертину літри. Щоб людина могла впитися пивом, то в її шлунку в тому самому часі мусіло б бути дві і пів літри пива, а це неможливе. Людський організм абсорбує одну третю літри пива впродовж одної години. Щоб впитися пивом, людина мусіла б випити впродовж двох-трьох годин більше як три кварти пива, а це неможливо, на думку проф. Ґрінберґа. Редактор журналу, в якому надрукована стаття Ґрінберґа, не погоджується з автором. Гадаємо, що з ним не погодяться і ті всі, які вже не раз впилися пивом.

Комітет за Литвина певний своєї перемоги

Теодор Литвин (перший зліва), кандидат на асемблімена стейту Ню Джерзі з повіту Ессекс, при зустрічі видатних представників місцевого і стейтового політичного світу під час прийняття в залі „Січі" в Нюарку 17-го вересня.

Нюарк. — З наближенням дня виборів, у повіті Ессекс, що включає такі громади, як Нюарк, Ірвінґтон, Натлі, Белву, Милбирн, Савт Орендж, Вест Орендж, Орендж, Ливинґстон, Розленд, Ессекс Фелс, Мейпелвуд та інші, помітно пожвавлюється передвиборча кампанія, на перше місце якої вибивається своєю рухливістю і активністю „Асоціяція за Литвина на асемблімена". Ця Асоціяція, що складається не тільки з демократів, на листі яких Литвин кандидує, але і з республіканців, має велику впевненість, що Теодор Литвин у цих виборах переможе, що дало б велику сатисфакцію в першу чергу українській групі, до якої Литвин зараховує не тільки себе, але й сам є її активним членом. Асоціяція видала та поширила по всьому повіті численні плякати і листівки, всі під гаслом: „Перемагайте з Литвином!". Теодор Литвин, як відомо, є сином нашого підприємця Мирона Литвина, ветераном останньої війни. Він є теж членом У.Н. Союзу. Крім писаної кампанії, Комітет за Литвина веде теж інтенсивну акцію зборами, прийняттями та імпрезами. Напр., в суботу 17-го вересня відбулася в залі місцевої Січі забава, в якій взяло участь коло 500 осіб, між ними не тільки всі кандидати, що є разом з Литвином на демократичному списку, але і посадник Нюарку п. Карлін та конґресмен Родіно, відомий приятель українців. Ця посилена кампанія має вже тепер великі успіхи, бо на один тільки заклик Комітету в справі реєстрації до нових виборців, в самій тільки залі Української Централі зареєструвалось майже 200 осіб. Серед українців в Нюарку справа кандидатури Литвина викликає спеціяльне вдоволення і радість, бо це перший кандидат українського роду з тієї округи на такий високий пост. Згідно з інформаціями, кожний український виборець в повіті Ессекс є тепер своєрідним „Комітетом" для вибору Литвина, переконуючи своїх сусідів і знайомих американців, головно товаришів праці, щоб вони теж голосували на Литвина. Все це дає оправдану надію та підтримує сподівання Комітету, що Литвин таки справді переможе у недалеких уже виборах, а з ним переможуть і ті всі, що будуть на нього голосувати. Комітет за Литвина має у своєму складі таких відомих наших громадян, як д-р Ю.Бемко, п. Мих. Голембійовський, А. Москва, п. Мельничук та інші.

НАГОДА, ЯКА НЕ ТРАПЛЯЄТЬСЯ ЧАСТО.

При дорозі Route 23 з Ню Йорку до Hudson, у прегарній місцевості Windham, N. Y. мешкає п. Г. Вовк, взірцевий господар - фармер. Його маєток складається із 180 акрів поля і лісу. Родиться добірне сіно, можна управляти збіжжя і городовину, а з лісу можна мати вже тепер добірний матеріял. Хата має 11 кімнат і всякі вигоди, є в дуже доброму стані. Господарські будинки, тобто стайні, курник, ґараж послужать ще багато літ. На горі тої ж господарки є джерело, з якого можна користати, маючи і воду до пиття та для города. За сіно можна мати гарну готівку, бо як оповідав мені господар власник, то все є купці. 5 мінут ходу від хати є ріка, в якій можна не тільки купатися, але для рибаків є чудове місце ловити рибу. Ця фарма виносить всього 20 до 23 тисяч долярів. Прямо за безцін.

Господар цей, п. Вовк свідомий українець. Він мусить продати, бо став нездатний до праці, отже продати треба. Бідняга журиться, що продасть не своїм людям. Тому то я, спонуканий його добротою і охотою продати в руки своїх, раджу тим, хто в цім заінтересований, купити цю фарму, а запевняю, що буде мені дякувати, коли її купить. Бо чи господарити, чи на літнище, чи будову різних домиків на літо, місце прекрасне, в додатку дешеве.

Для зацікавлених подаю відразу адресу п. Генрика Вовка: Mr. Henry Wowk, Windham, N. Y.

Прошу до нього поїхати або написати.

Гість.

ZUBROWA TRAWA
Розкошуйтеся найкращим напитком, коли додати до пляшки горілки одну, або дві стебелини правдивої **ЗУБРОВОЇ ТРАВИ**. Ароматичне і здорове на шлунок. Доволі, щоб зробити 20 пляшок Зубрівки. Ціна $1.00. Сотки інших зел і рослинних чаїв. Даром каталог.
WORLD HERB CO., 459 — 18th Avenue, Newark 3, New Jersey

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

СТЕПАН БОРКОВСЬКИЙ

народжений в Тернополі, Зах. Україна, помер після коротких важких терпінь в 41-ому році життя 12-го серпня 1955. Похоронений на кладбищі в Куритибі естадо Парана, Бразилія.

Покійний працював як керівник надлісництва в промисловій фірмі G.K.P.C. S/A в Monte Alegre, Parana. Осиротив Дружину Ірину з дому Ковалисько і двоє дітей Арету й Ігоря.

Хай гостинна бразилійська земля буде Йому легкою!
Вічна Йому Пам'ять!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во Дм. Вітовського Відділ 375 повідомляє, що місячні збори відбудуться в другу неділю, 9-го жовтня, о год. 12-2 попол., в Домівці Клюбу. Збиратимемо датки на пресфонд „Веселки". — Проситься прийти і вирівнати членські вкладки. — В. Василюк, А. Бережниця, Е. Грималик.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Любов" відд. 45-ий повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю 9-го жовтня і тому що є надзвичайна справа до полагодження просимо членів чисельно прибути. Пригадуємо також, що хто довгує за вкладки повинен негайно їх вирівнати. — Мих. Дубас, предс., А. Гарасим, кас., М. Сеник, секр.

БАЛТИМОР, МД. — Б-во Пресв. Тройці, відд. 320 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 9-го жовтня, о год. 2-ій попол. в Укр. Гор. Клюбі, 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прийти на означений час і вирівняти свої залеглості та вирішити інші важні справи. — Д. Пісецький, предс., І. Малко, секретар.

ГАМТРАМК, МИШ. — Місячні збори, Т-ва ім. М. Шашкевича, відд. 94-го відбудуться в неділю, 9-го жовтня, о год. 1.30 попол. в залі У. Д. К. при вул. Ґрейлінґ 2376. Проситься всіх членів прибути на збори.— Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Триквартальні збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, відбудуться в суботу, 8-го жовтня о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ій вул. В програмі зборів перечитання протоколу, звіти, кореспонденція, та вибір балевого комітету на наш осінній баль. Перед зборами можна вплатити членські вкладки. — О. Марків, преда., Г. Лучанко, фін. секр., М. Кравчук, кас., І. Малець, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, Відд. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го жовтня, о год. 2-ій попол. в залі Параф. 45-47 Говп Евню, Пассейк, Н. Дж. Проситься членів прийти на збори та вирівнати свої належитости. Обов'язком кожного члена є вплачувати вкладки кожного місяця. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — В-во св. св. Василія Вел., Відд. 364, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 9-го жовтня, о год. 2-ій в Українськім Домі на East. Просимо прийти і старатись привести людей, які, бажають стати членами УНСоюзу. — Гр. Кукіз, предс., Й. Стойка, рек. секр., В. Брездун, кас., В. Владика, ф. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Триквартальні і місячні збори Т-ва Зоря, Відд. 69, відбудуться в суботу, 8-го жовтня, о год. 8 веч. у церковній залі св. Юрія, заля ч. 5, під ч. 33 Іст 7-ма вул.. просимо всіх членів прийти на збори. —. М. Линтей, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ, Відд. 59, повідомляє всіх своїх членів, що триквартальні збори відбудуться в суботу, 8-го жовтня, в У. Н. Домі під ч. 517 Галет вул. о год. 7.30 веч. Взивається все членство прибути на час, приєднувати до Т-ва і УНСоюзу хоч по одному членові. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — Подається до відома, що місячні збори Т-ва ім І. Франка, Відд. 334, відбудуться в неділю, 9-го жовтня (October). о год. 1-ій попол. у залі У. Н. Дому, 2255 W. 14th Street. Присутність на зборах всіх членів є обов'язкова. — Н. Задорецький, предс., С. Морозович, фін. секр., Й. Марцінюк, рек. секр.

FARMS FOR SALE

ІНДИЧА ФАРМА
80-акр. фарма з приміщенням на 7,000 індиків або 10,000 курей. Добрий дім, стайня, джерельна вода; 35 акр. управ. землі для молочного фармерства. Van Edsall, Realtor, Hamburg, N. J. Phone Franklin Boro 7-2521.

SULLIVAN COUNTY FINEST
ФАРМА 95 мил. від Ню Йорку, 403 акр., ввесь товар з модер. машинерією і 50 шт. худоби Holstein. Дві стайні, 2 сайла, все змеханізоване. 10-кімн. дім до винайму, 7-кімн. дім власника на цілий рік. Автоматичне олив. огрівання. Фарма при озері; курник на 1000 курей. Ціна цієї чудової фарми з новим влаштуванням і товаром $57,500 — $20,000 готівки. Прошу писати по-англійськи.
HERZOG REALTY
250 Broadway, Monticello, N. Y.
Telephone 719

FOR SALE

На продаж або до винайму
65 акрів, 20 кімнат бординґ гавз і другі будинки. 3,000 футів ширини вода, ловлення риби, купання, розваги для дітей і старших. Добре місце для старших віком людей на відпочинок. Можна садити городину, тримати кури. Пишіть по більші інформації: A. Braverman, Alligerville, N. Y. Tel. High Falls 4044.

ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО.— В-во св. Ів. Хрестителя, Відд. 230 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го жовтня, о год. 2.30 попол. в своїй залі, 914 Френклин Евеню. Проситься всіх членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. — Ів. павловський, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Відд. 292 подає до відома своїм членам, що відділові збори відбудуться в неділю, 9-го жовтня о год. 1-ій попол. в У.Н. Домі при Міш. і Мартин ул. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Д. Дубрівний, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Б-во св. о. Николая, Відд. 369, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го жовтня, о год. 4-ій попол. в церковній залі. Проситься всіх членів прийти на збори і вирівняти місячні вкладки. — Управа.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 213, повідомляє членів, що триквартальні збори відбудуться 11-го жовтня, о год. 7-ій веч. в У. Н. Домі, 35 Вест 19-та вул. Обов'язком всіх членів прибути, бо є дуже важні справи, а саме ухвала Укр. Дня на 22-го січня 1956, тому присутність всіх членів обов'язкова. Довгуючих членів проситься вирівняти свою належитість, бо в противнім разі уряд поступить після статуту.— Управа.

Нарід наш славиться своїм мистецтвом.
Тож найкращі зразки народніх вишивок знайдете на 10 аркушах
„Українських Узорів"
О. ПЧІЛКИ.
Ціна $1.50.

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідаєтесь із книжки ЖОВТОБЛАКИТНОГО
Майбутній державний, економічний і соціяльний лад України
Висилає книгарня „Свободи".
Ціна $1.00
SVOBODA
81-83 Grand St. (P. O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

РОЗШУКИ
Івана МИРОШНИЧЕНКА, який з жінкою Катериною та сином Євгеном у війну приїхали до Остерод (Німеччина) з Поділля, пошукує
ВІКТОР КОСТЕЦЬКИЙ,
1710 Hawthorne Avenue
N. Minneapolis 5, Minn., U.S.A.

МЕШКАННЯ
ПОШУКУЮ двох мужчин на помешкання. Маю до винайму гарні 3 кімнати з кухнею.
Голоситись:
Mrs. ANNA MILLER
850 Raymond Blvd., Newark, N. J.
Tel. Mi. 2-5203

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
ГОЛОВНА КВАРТИРА ДЛЯ продажу українських платівок і листівок.
CHESTER'S
1717 E. Carson St., Pittsburgh 3,Pa.
Відкрито денно до 6 години; в п'ят. і суб. до 9 веч.

АРКА, 48 Е. 7-ма вул. Ню Йорк (GR. 3-3550)
одержала нові роди матеріялів для вишивання.
На складі:
матеріял на плахти
для народного строю

САЛЬОН КРАСИ „МАРИКА"
Щоденні години: від 9. рано до 8. вечір.
318 EAST 6th ST.
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Telephone:
GRamercy 5-7244

AUTO
"55 CHEVROLET $1795
4 Door, Radio, Heater, Power Glide — E-Z Terms
BARREL AUTO SALES
199 N. Broad St., Elizabeth, N. J.
ELizabeth 3-9826
Відкрито вечорами.

Business Opportunity
MEAT MARKET і КРАМНИЦЯ
готово-порізаних курей
Meat Barbecue машина.
Продається з уваги на недугу.
282 Clinton Avenue
Newark, New Jersey

MISCELLANEOUS
ЗАРОБІТЬ ГРОШІ ВДОМА
Приємний бизнес у вільний час приносить гроші. Гарантована гарна якість товару. $290 пара. Безплатні інформації — пишіть, щоб умовитися. ANDES CHINCHILLA, Rm. 830, 11 W. 42 St., N.Y.C.

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

TEMPO GIFT PARCELS
ПАКУНКИ-ДАРУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАЧЕНИМ ТУТ МИТОМ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга. SChuyler 4-9100. Гарантія доставки.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ" писали вже літературні критики в загальні читачі (Л. Лужа, К. Кисілевський, М. Островерха, Л. Шанковський, Т. Т., О. Чернова, С. Карпенчева, Юрій Шерех і О. Репетило) і всі вони високо оцінили цей Барчин твір.
ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ ЦЕЙ ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ"
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництві:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна $3.00

ТАРЗАН, ч. 3552. Скок до призначення

Тарзан здивувався, — це була найбільша людожерна потвора, яку він будь-коли бачив!

Узу тріюмфально глузував. — Тепер пора! Підеш добровільно, чи треба тебе кинути?

Знизивши плечима, мавпо-людина набрала повні легені повітря і кинулася в зловісну воду!